

**INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
W AMERYCE**

POŚWIĘCONY BADANIU NAJNOWSZEJ HISTORII POLSKI

JOZEF PIŁSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

FOR RESEARCH IN THE MODERN HISTORY OF POLAND, INC.

BIULETYN

ROK XLVI

MARZEC, 1989

**A NOT-FOR-PROFIT EDUCATIONAL INSTITUTION
(CONTRIBUTIONS ARE DEDUCTIBLE FOR INCOME TAX PURPOSES)**

381 PARK AVENUE SOUTH, NEW YORK, N.Y. 10016

Tel. (212) 683-4342

KIEROWNICTWO INSTYTUTU

RADA INSTYTUTU

Stanisław Babiński
Zarema Bau
Andrzej Beck
Michał Budny
Andrzej Cisek
Lucjan Dobroszycki
Halina Janiszewska
Władysław Jędrych
Stanisław Jordanowski
Magda Kapuścińska
Czesław Karkowski
Tomasz Księżyk
Janusz Krzyżanowski

Janina Kulikowska
John Micgiel
Tadeusz A. Pawłowicz
Jerzy Prus
Ludwik Seidenman
Jerzy Świątkowski
Tadeusz Świętochowski
Ludwik Teclaff
Jerzy Thieme
Piotr Wandycz
Jan Weiss
Józef Wieczerzak

ZARZĄD

wybrany na Dorocznym Zebraniu Rady dn. 19 marca 1988 r.

Prezes	—	Stanisław Jordanowski
Wiceprezes	—	Tadeusz A. Pawłowicz
Wiceprezes	—	Tadeusz Świętochowski
Skarbnik	—	Władysław Jędrych
Sekretarz	—	Janina Kulikowska
Dyrektor	—	Czesław Karkowski
Wicedyrektor	—	Jerzy Prus

Instytut jest otwarty codziennie od poniedziałku do piątku
w godzinach od 10 do 5.

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO w AMERYCE

PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA

**Dnia 19 marca 1915 r. w Grudzynach. Stoją w pierwszym rzędzie od lewej:
Kazimierz Sosnkowski, Józef Piłsudski, Stanisław Grzmot-Skotnicki,
Mieczysław Ryś-Trojanowski.**

70 ROCZNICA ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

MYŚLENIE ROCZNICAMI

O historii często myślimy poprzez rocznice. Z jednej strony narzekamy, że obchody różnych rocznic rytualizują się zanadto, z drugiej strony jeśli jakaś rocznica jest pominięta powstaje rwetes i spory, jak mogło do tego dojść, kto jest za to winny itd. Tak było z 70-rocznicą niepodległości w roku ubiegłym, tak będzie w zbliżających się rocznicach: w 1989 roku mija 50 lat od wybuchu II wojny światowej, 50 lat od podpisania Paktu Ribbentrop-Mołotow, 70 lat Bitwy Warszawskiej, 50 lat zbrodni katyńskiej i 10 lat od powstania NSZZ "Solidarność".

DWA ZASTRZEŻENIA

Na wstępie konieczne są dwa wyjaśnienia, po pierwsze zarysowany obraz jest mocno niepełnym, gdyż z emigracji wiele z działań konspiracyjnego ruchu niepodległościowego w kraju jest słabo dostrzeganych, po drugie większość poglądów tu przedstawianych jest rekonstrukcją tego, co się w kraju dzieje i wyrażanych w kraju opinii i to rekonstrukcja tendencyjna, gdyż pomijająca faktycznie prasę i oficjalne środki przekazu w PRL, a koncentrująca się na podziemnych wydawnictwach. Oficjalne środki przekazu wiadomości podkreślają liberalizm reżymu i normalizację, niezależne biuletyny opozycji umiarkowanej liczą na zdrowy rozsądek rządzących, większość społeczeństwa jest spychana w nędzę i w apatię, lecz nie to będzie przedmiotem analizy, lecz ilościowo rosnący, intelektualnie i organizacyjnie coraz silniejszy polski ruch niepodległościowy.

DWIE HIPOTEZY

Można zaryzykować dwie hipotezy w przypadku polskiego ruchu niepodległościowego. Pierwsza odnosi się do 1987 roku, druga do chwili obecnej. Reżym warszawski jeśli czegoś zdecydowanie się obawia to właśnie ruchu niepodległościowego, gdyż działania dokładnie ukazują duchową i moralną nicość tego reżymu, który prawda, że jest wsparty przez Moskwę, który co więcej ma uznanie dyplomatyczne wielu państw, tym niemniej fakt pozostaje faktem, że jest to władza obca udająca polski rząd.

W 1987 roku reżym przeprowadził referendum jako temat zastępczy dla rocznicy listopadowej i w znacznym stopniu udało się władzy "zająć opozycję" tym tematem.

W 1988 roku działania reżymu były można powiedzieć dwojakie. Po pierwsze sam starał manifestować niepodległościowe nastawienie i przejmować wszystkie symbole od postaci Marszałka Józefa Piłsudskiego, przez "My, Pierwsza Brygada" wydając książki, organizując wystawy, bijąc monetę wartości 50000 złotych z Piłsudskim (bez orła w koronie, chociaż i to jak będzie trzeba komuniści dodadzą, ewentualnie wyreczą się sojuszniczym Stronnictwem Demokratycznym), wypuszczając serie znaczków gdzie obok Piłsudskiego pomieszczono Marchlewskiego. Dawniej Piłsudskiego na znaczkach nie było, był Dzierżyński, był Lenin, teraz został Marchlewski. Po drugie zastosowany został przez władze komunistyczne także i inny mechanizm. Jeżeli opozycja jest tak silna, że nie zdołały jej rozbić i morderstwa i represje, i tysiące osób w więzieniach i grzywny, ani straszenie, ani tajniacy ze Służby Bezpieczeństwa (SB), to zastosowano chwyt inny: divide et impera. "Okragły stół", porozumienie narodowe, rozmowa jak Polak z Polakiem, wykazywanie że reżym też chce dobrze dla narodu i ma dobrą wolę. Na przeszkodzie stał i stoi właśnie ruch niepodległościowy, czy używając języka propagandy komunistycznej "opozycja niekonstruktywna", "radykałowie", "skrajna ekstrema antysocjalistyczna", "burzyciele porządku ustrojowego", "prawica obskurancka". Tych epitetów można by wyliczać więcej, chociaż jak stwierdził prof. W. Pisarek na kongresie języka polskiego terminologia polityczna nieco złagodniała i nie ma już "płatnych agentów i zbirów CIA" itp.

11 LISTOPADA 1988 W KRAJU

GDAŃSK

Główny pochód był zorganizowany przez "Solidarność", udział KPN był tu nikły. Doszło do starć z milicją, w użyciu były armatki wodne.

KATOWICE

W Katedrze Chrystusa Króla odprawiona została uroczysta msza św. w intencji 70 rocznicy odzyskania niepodległości koncelebrowanej pod przewodnictwem ordynariusza katowickiego ks. bp dr Damiana Zimona. Na zakończenie odśpiewano "Boże coś Polskę" i "Rotę". Po nabożeństwie doszło do starcia z milicją. Na dziedzińcu podczas wiecu przemawiali przedstawiciele "Solidarności" (Kazimierz Świton), Konfederacji Polski Niepodległej (KPN) i Niezależnego Zrzeszenia Studentów (NZS). Manifestujący otoczeni zostali przez milicję, która w pewnym momencie rzuciła się na ludzi. 3 dziewczyny zostały ciężko pobite, a bezpieka schwytała ok. 50 osób. Część manifestujących wycofała się do kościoła, gdzie wydali oświadczenie o podjęciu 24 godz. głodówki przez 50 osób, które domagają się wypuszczenia zatrzymanych oraz żądają ukarania winnych napadu milicjantów.

Rano, gdy ludzie wychodzili z kościoła bezpieka łapała wychodzących. 12 listopada liczba odbywających głodówkę wzrosła do 80 osób. Po mszy św. 13 listopada do postulatów głodujących dodano postulat przywrócenia do pracy strajkujących w tym roku. 16 listopada delegacja Kurii Diecezjalnej zawarła porozumienie z przedstawicielami Wspólnoty Węgla Kamiennego w Katowicach, w tym z dyr. kopalń "Andaluzja" i "Lenin". Ustalono, że zwolnieni zostaną przywróceniu do pracy. Bp. katowicki Damian Zimon wydał 21 listopada oświadczenie w którym ustosunkowuje się do "godnych ubolewania wydarzeń przed katedrą Chrystusa Króla w Katowicach w dniu 11 listopada 1988". Biskup potępił "brutalne wkroczenie służb porządkowych", które miały służyć społeczeństwu działając przeciwko niemu "w obronie państwowego monopolu na obchodzenie patriotycznych rocznic". W wyniku akcji bezpieki byli ranni, a prasa lokalna dezinformowała.

KRAKÓW

W Krakowie o godz. 11 sześciu Legionistów złożyło hołd Józefowi Piłsudskiemu w Jego Krypcie. Uczestniczyły rodziny Legionistów, Żołnierze RP. Obecni byli ks. prałat Janusz Bielański i ks. prałat Tadeusz Piętiewicz, Bractwo Kurkowe, Szambelan Jego Świątobliwości i setki wiernych idei Marszałka. Od Córek Marszałka złożona została przez Legionistów szarfa "Ojcu - Córki", wieniec od Legionistów i Związku Legionistów Polskich złożyli Legioniści i Anna Walentynowicz. Przemawiał K. Waksmundzki.

Po mszy św. w Królewskiej Katedrze uformował się pochód liczący ok. 8-10 tys. ludzi, który ruszył na rynek Starego Miasta. Manifestacje prowadził Ryszard Bocian (KPN), Było wiele transparentów, najwięcej KPN. Przemawiali m.in. Andrzej Izdebski z Małopolskiego związku ugrupowań niezależnych, Zygmunt Lenyk przemawiał w imieniu w KPN, Jacek Smagowicz w imieniu ruchu "Odważa i Prawda", oraz przedstawiciele studentów. Z rynku zebrani udali się pod Grób Nieznanego Żołnierza i tam manifestacja się rozwiązała. Podczas manifestacji po raz pierwszy wystąpiła grupa Polskiej Partii Niepodległościowej (PPN) z własnym transparentem.

LUBLIN

Po mszy św. nastąpiła manifestacja ok. 3000 osób pod Pomnikiem Unii Lubelskiej. Przemawiał poseł katolicki Ryszard Bender, a z ramienia KPN szef regionu Dariusz Wójcik oraz szef regionu z Solidarności Węglarz.

ŁÓDŹ

Uroczystości rozpoczęły się od mszy św. w katedrze. Msze św. koncelebrował bp. Ziółek. Po mszy uformował się pochód ok. 2000 osób, który przeszedł pod Grób Nieznanego Żołnierza. Były 3 transparenty: "Chcemy Polski Niepodległej — KPN Łódź", "Naszym celem III Rzeczpospolita — KPN Łódź", "KPN Obszar III Łódź" oraz jeden transparent PPS. Kwiaty złożyły delegacje: Duszpasterstwo Piłsudczyków, Armia Krajowa, Komitet Obchodów 70-lecia, KPN Obszar III, Solidarność Ziemi Łódzkiej, RKW, RMP, NSZ i PPS. Przemawiali w imieniu Komitetu płk. A. Zawilski, Duszpasterstwa — A. Wilczkowski, Rady Politycznej KPN — A. Ostoja-Owsiany, Prezydium "Solidarności" — A. Słowik i RMP — J. Bartyzel, w imieniu więzionych i internowanych K. Głogowski. Na zakończenie odśpiewano "My, Pierwsza Brygada". 13 listopada w Łodzi zatrzymano A. Ostoję-Owsianego, który miał prowadzić uroczystość odsłonięcia tablicy w Kościele OO. Jezuitów przy ul. Sienkiewicza 61. Jednocześnie zatrzymany został L. Moczulski. Obydwu przewieziono do WUSW na ul. Lutomierskiej, gdzie oczekiwali ich płk. z III Departamentu MSW. Uroczystość, która zgromadziła ok. 4 do 4,5 tys. ludzi, rozpoczęła się mszą św. o godz. 10. Homilie wygłosił O.S. Miecznikowski. Obecne były poczty sztandarowe: 5 z AK i 3 harcerskie. Uroczystość prowadził Roland Siwiec z Duszpasterstwa Piłsudczyków, przemawiał A. Wilczkowski. Ojciec Miecznikowski zapowiedział by nie było transparentów na zewnątrz, gdyż nie jest to manifestacja polityczna, lecz tylko patriotyczno-religijna. Odsłonięcia tablicy dokonała grupa b. akowców i jeden poewiak — mjr. Głowiński. Następnie odbył się spokojny przemarsz ku tablicy na ulicy Wschodniej, bez okrzyków i transparentów (konsekwencja żądania O. Miecznikowskiego), gdzie przemawiali A. Zawilski i mec. K. Głogowski. Nie doszło do przemówienia przedstawiciela KPN wskutek protestu O. Miecznikowskiego. Uroczystość pod tablicą Marszałka na Wschodniej zakończył superior Miecznikowski.

POZNAŃ

Do uroczystego nabożeństwa patriotycznego w kościele OO. Jezuitów na Starym Mieście oraz do późniejszego pochodu z pochodniami wezwały: Międzyzakładowa Rada Solidarności, Solidarność Walcząca, Konfederacja Polski Niepodległej, Liberalno-Demokratyczna Partia Niepodległość, Polska Partia Socjalistyczna, Porozumienie Grup Niezależnych, Niezależne Zrzeszenie Studentów i Szkolne Koła Oporu Społecznego. Wspólny pochód 11 listopada został rozbity przez milicję. W Poznaniu była chyba największa od stanu wojennego koncentracja ZOMO i milicji, ponadto została zastosowana taktyka wykluczająca spokojne rozejście się

ludzi, uczestników demonstracji. Funkcjonariusze w cywilu obrzucali butelkami i kamieniami funkcjonariuszy w mundurach i działka wodne, poczym chowali się do obrzucanych właśnie nysek i starów. Jednocześnie w Poznaniu doszło dzień wcześniej do kilkogodzinnego polowania przez SB na działacza Solidarności Walczącej — Macieja Frankiewicza. W obławie brało udział 5 samochodów SB. Po zatrzymaniu Frankiewicz został brutalnie pobity w celi. Lekarz stwierdził uszkodzenie czaszki oraz zwichnięcie barku. ZOMO pobiło Michała Downarowicza, członka Prezydium Miejskiej Rady Narodowej i przewodniczącego Komisji Ochrony Środowiska. Pobity został podczas zatrzymania oraz po przewiezieniu na komendę przy Pl. Wolności. Lekarze stwierdzili wstrząs mózgu, pęknięcie żuchwy, złamanie nosa.

TARNÓW

Manifestację zorganizowała Solidarność i KPN. Zebrało się ok. 3000 ludzi. Przemawiał szef okręgu KPN i szef regionu "Solidarności". Nie dopuszczono zebranych pod pomnik Witosa. Milicja zatrzymała ok. 150 osób, lecz po godz. wszystkich wypuszczono.

TORUŃ

Demonstrację zorganizowała KPN w imieniu której podczas wiecu przemawiała Marta Wegner.

WARSZAWA

Przed mszą św. w Archikatedrze św. Jana Chrzciciela okolicznościowy wykład wygłosił jeden z nestorów polskich historyków prof. Stefan Kieniewicz. Po wykładzie odprawiona została msza św. Homilię wygłosił bp. Władysław Miziołek. Warszawska manifestacja była wyjątkowa i porównywalna jedynie z tą, która odbyła się w 1981 r. W skład Komitetu Organizacyjnego wchodziła przedstawiciele AK, KPN oraz innych ugrupowań politycznych. Uroczystości w Dniu Niepodległości były podwójne: kościelne i niezależne. Po Mszy Św. w Archikatedrze św. Jana na Starym Mieście utworzył się pochód, na czele niesiono flagę biało-czerwoną. Towarzyszyły zwarte grupy uderzeniowo-osłowe zarówno KPN jak i niezależnego harcerstwa. Następnie szedł Komitet Organizacyjny i około 30 pocztów sztandarowych Armii Krajowej. Było to o tyle istotne, że po raz pierwszy udało się wyprowadzić sztandary AK na ulice, gdyż dotychczas były tylko w kościołach. 30 sztandarów z pocztami chronionych było także przez młodzieżówkę KPN i harcerzy, za nimi kilkadziesiąt delegacji. Pochód szedł całą szerokością Krakowskiego Przedmieścia wyruszając z Placu Zamkowego.

Główna część pochodu otoczona była szpalerem młodzieży, studentów, harcerzy, kościelną służbą porządkową. Był to pochód z pochodniami. Straż Obywatelska składała się z ok. 200-300 osób. Najwięcej było transparentów KPN, w tym 12 wielkich, dużo około 6-8 studenckich, 2 transparenty PPS, 2 "Solidarności" i wiele, wiele innych. Ocenia się, że w manifestacji wzięło udział ok. 60-100 tys. ludzi, a wielkość można określić w ten sposób, że gdy czoło pochodu skręcało z Krakowskiego Przedmieścia w Królewską, to ciągle jeszcze uczestnicy byli na Placu Zamkowym. Cały Plac Piłsudskiego był wypełniony. Pochód szedł ok. 40 minut. Nie było ani jednego milicjanta. Pochód doszedł do Grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie poczty sztandarowe oddawały hołd. W imieniu Armii Krajowej przemawiał por. Edward Bogdan, w imieniu NSZZ "Solidarność" pierwszy wiceprzewodniczący Mazowsza Seweryn Jaworski, a Leszek Moczulski przemawiał w imieniu KPN, Komitetu Organizacyjnego oraz odczytał oświadczenie Prezydenta R.P. Kazimierza Sabata. Następnie odbył się Apel Poległych poczynając od żołnierzy I Brygady Legionów, a skończywszy na tych, co ostatecznie przelali krew za Ojczyznę w obronie jej całości i niepodległości. Jako pierwszy złożony był wieniec od KPN, w sumie złożono ok. 30 wieńców. Po tym odbyło się ślubowanie grupy młodzieżowej z KPN. Po krótkiej modlitwie zakończono manifestację. Przez cały czas trwania manifestacji milicja nie interweniowała — jak stwierdza warszawskie niezależne pismo "Wola" — dopiero ok. 23, gdy rozpoczęła się manifestacja NZS wkroczyła brutalnie do akcji rozpędzając studentów, kilku aresztując.

WROCLAW

Na cmentarzu Św. Rodziny we Wrocławiu odbyła się o godz. 15 uroczystość wmurowania kamienia węgielnego pod Pomnik Obrońców Lwowa 1918 znanych jako Orleńscy Lwowianie. Inicjatywa prof. Andrzeja Wiszniewskiego z Politechniki Wrocławskiej została poparta przez Rektora i Senat. W uroczystości wzięła udział młodzież z "Solidarności Walczącej" (SW) i PPS. Uroczystość przerodziła się w wiec solidarności polsko-ukraińskiej. W tym samym czasie została zorganizowana manifestacja przez konspiracyjną "Solidarność Walczącą" oraz jawna PPS. Manifestacja rozpoczęła się na ul. Świdnickiej o 15.15. Przemawiał Józef Pinior (PPS). Naczelnym hasłem było żądanie wolnych wyborów. "SW" wykonała ok. 100.000 ulotek i dostarczyła nagłośnienie. Jednocześnie wydany został numer specjalny "Solidarności Walczącej" o drogach Polaków ku niepodległości zawierający tekst podpisany przez K. Morawieckiego, A. Lesowskiego i J. Chmielowską. W tekście tym czytamy, że "Drogi pokojowe nie przywiodły kraju do niepodległości. Żadna z nich nie była do tego zdolna. Nie kończyły się one jednak ślepych zaułkami."

Niepodległej Polsce dostarczały kadr naukowych, wojskowych, urzędniczych, gospodarczych, politycznych. Odniesione na tych drogach sukcesy były na miarę możliwości i warunków (. . .) to czyn zbrojny legionów Józefa Piłsudskiego w sprzyjających warunkach dał Polsce niepodległość. Jeszcze raz potwierdziła się prawda, że wolności nie otrzymuje się w prezencje, że trzeba ją sobie wywalczyć”. Po przemówieniach nastąpił przemarsz w kierunku ul. Grabiszynskiej do Tablicy Solidarności przy V zajezdni autobusowej. Liczba manifestantów ocenia się na 8-10 tys. Przemawiał W. Frasyniuk. Dopiero po zakończeniu manifestacji doszło do blokady milicyjnej ulicy Grabiszynskiej, lecz wskutek determinacji młodych milicja ustąpiła. Szarżująca milicyjna nyska została rozbita kamieniami, “suki” oddaliły się. Oprócz wspomnianego hasła pojawiło się hasło gdańskie “A na drzewach zamiast liści będą wisieć komuniści”. Narasta determinacja młodych streszczająca się do wyboru “emigruj albo strzelaj” i nie rozumiejąca dlaczego miałyby dojść do porozumienia z komunistami. Manifestacja rozwinęła się na ul. Świdnickiej, a następnie wzięto udział w mszy w intencji odzyskania niepodległości zamówionej przez KPN. W kościele św. Doroty wymurowana została tablica pamiątkowa ufundowana przez KPN, a wykład wygłosił szef obszaru Antoni Lenkiewicz. Zebrało się ok. 3000 osób.

REPRESJE

NOWA FALA REPRESJI I KŁAMSTWA W. JARUZELSKIEGO.

Mass media, często także i niezależne sugerują odprężenie w stosunkach wewnętrznych, gdy tymczasem Apel Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ “Solidarność” alarmuje, że mamy do czynienia z nową falą represji, znęcania się nad zatrzymywanymi, co może doprowadzić do groźnego wybuchu. Wg danych tej komisji w listopadzie brutalnie pobitych zostało 108 osób, w tym 50 z okazji Święta Niepodległości. Tymczasem W. Jaruzelski na warszawskiej konferencji międzyparlamentarnej uzalał się na Europę Zachodnią, że oskarża Wschodnią o gwałcenie praw człowieka. Zdaniem Jaruzelskiego mamy postęp w tej dziedzinie i czas najwyższy zrezygnować z krytyk.

PRAWDA NIEDAWNEJ PRZESZŁOŚCI

Slogany i hasła propagandowe niszczą myślenie poważne. Styl myślenia władz jest typowo propagandowy. Ostatnio karierę zrobiło wyrażenie “białe plamy” odnoszące się m.in. do okresu stalinizmu. Wyrażenie to dla władz jest “bardzo skutecznym buforem przeciwko roszczeniom i pretensjom pod adresem komunistycznej władzy”, stwierdza redakcja wrocławskiego “Z Dnia na Dzień”. Jednakże

to, co władza próbuje to tylko kuglarskie sztuczki, gdyż ofiarom terroru stalinowskiego do tej pory nie przysługują prawa kombatanckie, emerytalne i inwalidzkie. Mało tego w listopadzie władze odmówiły rejestracji założycielom Polskiego Komitetu Ofiar Stalinizmu. Podobnie nie jest zauważona najistotniejsza "biała plama" — okres terroru stanu wojennego.

Wydaje się, że listopadowy poziom wolności w dociekaniach zbrodni systemu komunistycznego ustalił się mniej więcej na poziomie indywidualnego dociekania, lecz tworzenie instytucji zajmujących się tym jest nadal zakazane. Wśród różnych ujawnień zbrodni komunistycznych dwie zasługuje na wspomnienie.

Po pierwsze ujawnienie tragedii związanych z cmentarzem na Służewie, gdzie do 1956 chowano pomordowanych przez bezpiekę. Ujawnił to młody polonista z Warszawy Krzysztof Łączyński w szkicu "Tajemnica cmentarza na Służewie" ("Przegląd Katolicki" Nr 47 z 20.11.1988; pisała o tym także M. Szajnert w "Tygodniku Powszechnym", co przedrukował nowojorski "Nowy Dziennik"). Łączyński dzięki uprzejmości ks. Józefa Maja przejrzał urzędową korespondencję jego poprzednika ks. Adama Wyřebowskiego, proboszcza św. Katarzyny w l. 1926-1950 i odnalazł trzy listy, które opublikował: list naczelnika więzienia Rakowiecka 37 Nr 4362 / 48, odpowiedź ks. A. Wyřebowskiego z 19.04.1948 oraz list proboszcza parafii św. Katarzyny do Zarządu Miejskiego m.st. Warszawy — Wydział Wojskowy z 16.02.1949 dotyczący pochowku Stanisława B., więźnia Mokotowa, który zginął od postrzału w czaszkę.

Drugie ważne wydarzenie to wystawa, którą otworzył 11 listopada ks. Mirosław Drzewicki we wrocławskiej Galerii na Ostrowiu (podziemia kościoła św. Marcina) pt. "Zmarli zobowiązują żywych" będąca zbiorem pamiątek po pomordowanych w l. 1945-1952, którzy spoczywają na Cmentarzu Osobowickim w kwaterach 81A i 120. Zgromadzone dokumenty (listy, grypsy, zdjęcia, różańce z chleba itp.) zadają kłam twierdzeniom władz, że leżą tam Niemcy i ofiary wypadków.

(JP)

2. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWO-INFORMACYJNA

UWAGA OGÓLNA

Podobnie jak w latach ubiegłych główna działalność Instytutu skupiała się na sprawach naukowych związanych z najnowszą historią Polski: działalność wydawnicza i patronat nad publikacjami historycznymi, organizacja wykładów, przyznawanie stypendiów, udzielanie informacji dotyczących zarówno zbiorów archiwalnych jak i informacji historycznej. Działalnością naukową kierował prof. Wacław Jędrzejewicz.

SPRZĘT KOMPUTEROWY

W Instytucie działają dwa komputery typu PC. Obecnie obydwie komputery są wykorzystane, mało tego zaczynają tworzyć się kolejki do komputera. Całością prac kieruje Jerzy Prus, współtworzą te zbiory m.in. (w kolejności alfabetycznej): Wojciech Budzynski, Janusz Cisek, Halina Janiszewska, Janina Kulikowska. Opiekę techniczną nad sprzętem sprawuje Andrzej Burghardt, właściciel firmy komputerowej "Arbre".

KRONIKA POLSKA

Od października 1987 roku opracowywana jest, w układzie chronologicznym, kronika bieżących wydarzeń polskich i polonijnych. Jest to najdokładniejszy rejestr wydarzeń wraz z uwzględnieniem literatury przedmiotu. Chronologia jest rozbudowywana także na wydarzenia wcześniejsze, znaczny dział dotyczy dziejów II Rzeczypospolitej, a szczególnie istotnym uzupełnieniem są prace nad Adiutanturą dotyczące okresu wojny polsko-bolszewickiej.

W przypadku kroniki wydarzeń bieżących zazwyczaj upływa miesiąc od rekonstrukcji wydarzeń poczym przyrost informacji jest już znacznie mniejszy i wprowadza tylko korekty mniejszego znaczenia. Kronika prowadzona w Instytucie jest znacznie dokładniejsza od kroniki publikowanej w paryskiej "Kulturze" czy w londyńskiej "Rzeczypospolitej". Także i w tym przypadku znaczna część pracy wykonywana jest społecznie, a Instytut poszukuje sponsorów i fundatorów stypendiów umożliwiających dalsze prowadzenie tego rodzaju prac. Dotychczas kronika była dostępna tylko w Instytucie, w najbliższym czasie przewiduje się udostępnienie szerszej publiczności.

SŁOWNIK HISTORYCZNY

Słownik historyczny założony został w 1985 roku przez Jerzego Prusa i obejmuje najnowsze dzieje polskie. Układ haseł jest rzeczowy i osobowy. Faktycznie na każdy temat można już znaleźć podstawową bibliografię czy wręcz opracowane już hasła. Do 1988 roku "Słownik" ten był prywatną własnością J. Prusa, który podarował podstawowy zbiór danych Instytutowi. Obecnie "Słownik" liczy ok. 1500 stron maszynopisu i uwzględnia literaturę zarówno w języku polskim jak i w języku angielskim.

AKTYWNOŚĆ CZŁONKÓW INSTYTUTU

W przygotowaniu jest praca dotycząca ambasadora J. Łukasiewicza opracowana przez prof. Wacława Jędrzejewicza i dr. Henryka Bułhaka, którą ma wydać Polska Fundacja Kulturalna w Londynie.

Stanisław Babiński opublikował w londyńskim wydawnictwie "Veritas" pracę "Kazimierz Sosnkowski — Myśl — Praca — Walka" oraz list do redakcji w "Zeszytach Historycznych" (Nr 83, s. 226-227).

Pan Edmund Banasikowski opublikował pracę "Na zew Ziemi Wileńskiej".

Prof. Anna Cienciała przygotowała prace dotyczące działalności Ministra Spraw Zagranicznych Józefa Becka, opublikowała szkic o zmarłym członku Instytutu, sekretarzu Ministra J. Becka — Domanie Rogoyskim ("Zeszyty Historyczne" Nr 84, s. 167-171).

Dr Jacek Jędruch został "Adjunct Professor of Applied Physics and Nuclear Engineering" na uniwersytecie Columbia w Nowym Jorku. Dr J. Jędruch jest autorem książki "Nuclear Engineering Data Bases, Standards and Numerical Methods", a także przewodnika do polskiego parlamentaryzmu pt. "Constitutions, Elections, and Legislatures of Poland, 1493-1977".

Prezes Instytutu Stanisław Jordanowski wydał w Bicentennial Publishing Corporation "Vademecum malarstwa polskiego", która to książka znalazła się na polonijnej liście bestsellerów.

B. dyrektor Rozgłośni Polskiej Radia Wolna Europa Jan Nowak wydał drugi tom swych wspomnień "Polska z oddali" w londyńskim wydawnictwie Odnova.

Pani Krystyna Pawłowicz opublikowała szereg recenzji na łamach "Przeglądu Polskiego" dodatku literackiego do "Nowego Dziennika".

Tadeusz Pawłowicz opublikował fragmenty swych wspomnień pt. "Pierwszy rok wojny" w "Zeszytach Historycznych" (Nr 80, s. 90-115, Nr. 81, s. 66-90).

Prof. Tadeusz Świętochowski wydał pracę Karola Wędziagolskiego "Boris Savinkov - Portrait of a Terrorist" w The Kingston Press, Inc.

Prof. Piotr Wandycz wydał książkę "Z dziejów dyplomacji polskiej" w londyńskim wydawnictwie Polonia Book Fund (książka ta znalazła się na liście bestsellerów), opublikował szkic "Harriman i Polska" w "Zeszytach Historycznych" (Nr 79, s. 88-115), "Telegram ambasadora Steinhardta" (Nr 84, s. 204-207), "ZSRR a Polacy" (Nr 86, s. 223-227), informacje o nowych książkach (Nr 81, s. 180-185; Nr 82, s. 221-225, Nr 86, s. 199-201).

Członek Instytutu prof. Janusz Zawodny opublikował kolejne wydanie "Death in the Forest", obecnie przygotowuje uzupełnione wydanie polskie z przedmową prof. Zbigniewa Brzezińskiego, także członka Instytutu J. Piłsudskiego.

Liczne szkice na łamach "Nowego Dziennika" i "Gwiazdy Polarnej" publikowali członkowie Instytutu A. Cisek i J. Prus.

Wielokrotnie pracownicy i członkowie Instytutu zabierali głos na łamach prasy amerykańskiej, polonijnej, a także w telewizji i w radiu. Krajowe radio nadało 24-26 października 3-odcinkowy wywiad z prof. Wacławem Jędrzejewiczem przeprowadzony przez panią Teresę Siedlarową z Krakowa.

Wśród działalności interwencyjnej na uwagę zasługuje list pani Janiny Kulikowskiej "Neglected Victims" opublikowany w "Washington Times" 25 lutego 1988. Podczas strajków sierpniowych J. Prus wystąpił jako historyk z Instytutu Piłsudskiego wraz z A. Burghardtem — przewodniczącym Komitetu Członków "Solidarności" — B. Więżniów Politycznych — z krótką wypowiedzią na Cablevision News 12 Long Island, a w grudniu 1988 przedstawił działalność Instytutu w półgodzinnym programie nadanym przez "Voice of America".

DZIAŁALNOŚĆ TADEUSZA PAWŁOWICZA W INSTYTUCIE J. PIŁSUDSKIEGO

Tadeusz A. Pawłowicz od marca 1989 r. przeniósł się na Florydę i w związku z tym ustąpił z Zarządu Instytutu, pozostaje nadal członkiem Rady Instytutu. Od 1961 członek Rady Instytutu J. Piłsudskiego. Członek Zarządu od 1973 do 1989. Od 1978 Prezes Instytutu po ustąpieniu Min. Wacława Jędrzejewicza. Prezesem był do 1983, gdy zastąpił go obecny prezes Stanisław Jordanowski. Za jego prezesury zostało dokończony w 1979 mikrofilmowanie zbiorów oraz zawarto umowę w 1981 z Uniwersytetem w Yale o przechowywanie kopii mikrofilmów Instytutu. Za prezesury T. Pawłowicza zostało zorganizowane koło młodych przyciągające najmłodszą emigrację solidarnościową, co znacznie zaowocowało w latach następnych. Dzięki ofiarnej pracy T. Pawłowicza zwiększyły się znacznie finanse Instytutu. Rozpoczęta została akcja wysyłek książek do kraju, zainicjowano akcje stypendialną oraz wykłady w dokumentalnych w Instytucie, wiele filmów zostało odnowionych i przegranych na taśmy bardziej odpowiadające obecnym standardom. W 1978 r. był organizatorem sympozjum historycznego w 60-lecie wskrzeszenia niepodległego Państwa Polskiego. W 1985 r. zorganizował obchody 50-lecia śmierci Marszałka J. Piłsudskiego z udziałem starszej córki Marszałka — dr Wandy Piłsudskiej. Było to jedno z najliczniejszych zebrań nowojorskiej Polonii. Przez cały okres kierowania Instytutem baczył na zachowanie tradycyjnej, niepodległościowej linii Instytutu. Po wprowadzeniu stanu wojennego w Polsce podkreślał zdecydowanie poparcie "Solidarności". Bardzo zaangażowany w powiększaniu zbiorów Instytutu, m.in. uzyskał kolekcję W. Pobóg-Malinowskiego. Prezydent R.P. E. Raczynski w uznaniu zasług odznaczył go Krzyżem Kawalerskim Polonia Restituta.

WYKŁADY

W ramach działalności odczytowej i popularyzatorskiej odbyły się, zorganizowane przez p. Magdę Kapuścińską następujące wykłady: Prof. J. Lerski mówił o działalności kurierskiej podczas II wojny światowej, Maciej Iłowiecki o dramatycznej sytuacji w Polsce, Marian Piłka o geografii politycznej opozycji w Kraju, Jan Józef Szczepański o literaturze i pisarzach w Kraju, Janusz Morkowski, kustosz Muzeum Polskiego w Rapperswilu mówił o zbiorach tego muzeum.

Z. Żygulski Jr. mówił o muzealnictwie wojskowym, Wojciech Ziemiński o polskim ruchu niepodległościowym, doc. Jacek Kurczewski o polskiej klasie średniej jako motorze obecnych przemian w Kraju, natomiast o obecnej sytuacji w Kraju mówili Janusz Onyszkiewicz, Czesław Bielecki, Kornel Morawiecki, Andrzej Gwiazda i Jacek Federowicz.

UŻYTKOWNICY

Z materiałów archiwalnych i z biblioteki korzystało 410 osób, w tym wielu — kilkakrotnie. Instytut wiele razy udzielał fachowych ekspertyz dotyczących spraw związanych z najnowszymi dziejami Polski. Instytut udzielił ponadto ok. 350 listownych, fachowych porad historycznych. Do Instytutu zwracali się zarówno historycy polscy jak i z innych krajów, w tym m.in. z Francji, Izraela, Kanady, Niemiec Zachodnich, Białorusini, Estończycy, Litwini, Ukraińcy, naukowcy, dziennikarze, ludzie poszukujący prawdziwych wiadomości o dziejach Polski i swych bliskich. Najwięcej porad zostało udzielonych Polonii amerykańskiej i Amerykanom polskiego pochodzenia.

STYPENDYŚCI

W 1988 r. Instytut udzielił stypendia następującym osobom z kraju: prof. Andrzej Ajnenkiel, mgr. Janusz Cisek, mgr. Jerzy Kochański, mgr. Zenon Krajewski, dr. Jan Molenda i mgr. Marian Piłka.

Marian Piłka opracował dla Instytutu nową kolekcję M. Pawlikowskiego, natomiast Z. Krajewski opracował kolekcje S. Kosa oraz A. Prystora, a także inwentarz materiałów fotograficznych. Wielokrotnie nasi stypendyści zapraszani byli na wykłady, publikowali swe szkice i przemyślenia na łamach prasy polonijnej, w tym najczęściej na łamach "Nowego Dziennika — Przeglądu Polskiego".

ARCHIWA

Opiekę nad archiwami Instytutu sprawuje od 1987 roku mgr. Jerzy Prus. W tym czasie opracowany został nowy inwentarz rzeczowy oraz wprowadzony został nowy, dokładniejszy standard opracowywania kolekcji uwzględniający szereg odsyłaczy krzyżowych oraz odniesienia do układu chronologicznego. W zakresie prac podstawowych w sposób ciągły czynione jest porządkowanie zbiorów, a więc opracowywanie nabytków bieżących, brakowanie akt, wykonywana jest paginacja (ponumerowano ponad 11 tys. stron dokumentów), umożliwiającą następnie opracowywanie analityczne (a więc z dokładną lokalizacją danego dokumentu). W tym zakresie wiele pracy bezinteresownej wykonały panie: Klara Karpińska

i Stefania Miłoszewska. Systematycznie opracowywany jest zespół, jeden z najcenniejszych w Instytucie — Adiutantury Generalnej Naczelnego Wodza. Prace nad tym rozpoczął Jerzy Prus, a obecnie kontynuuje historyk z Krakowa Janusz Cisek. Poza nowym spisem dokumentów, który znacznie różni się dokładnością od dotychczasowych robiony jest na bieżąco indeks nazwisk i tematów oraz układ chronologiczny. Prace te wykonywane są przy użyciu komputera bez którego wykonanie takiego zadania byłoby trudno osiągalne.

PRZEŁOM W ARCHIWISTYCE

W przypadku archiwów Instytutu dokonały się dwa przełomowe wydarzenia. Po pierwsze inwentarze archiwum prowadzone są na komputerach, a po drugie rewolucja technologiczna jakiej jesteśmy świadkami w Ameryce daje o sobie znak także i w przypadku Instytutu. Napłynęły pierwsze kolekcje informacji w formie dyskietek komputerowych dotyczące działalności: Komitetu Członków Solidarności — B. Więźniów Politycznych (ofiarodawcą jest Andrzej Burghardt). Independent Polish News Service (ofiarodawcą jest Marek Ruszczyński). Te dwie kolekcje rozpoczęły nowy dział archiwalny: informacji przechowywanej w formie zapisu komputerowego.

NABYTKI ARCHIWALNE

- W ostatnim okresie Instytut otrzymał następujące kolekcje archiwalne:
- Benjamina Dubowskiego (1901-1974) obejmującego materiały od 1902 do 1974 (Związek Strzelecki, niewola sowiecka, roboty w Niemczech, emigracja w USA), materiały przekazała Elżbieta Makowska.
 - Stanisława Gierata, przekazane przez panią Ewę Gierat, materiały te wraz z istniejącą kolekcją stanowią znaczny zespół dokumentów ilustrujących działalność tego wybitnego działacza ludowego i niepodległościowego zarówno w kraju jak i na emigracji w USA.
 - Independent Polish News Service (IPNS).
 - W.L. Jaworskiego.
 - Stanisława J. Kowalskiego z łagrów sowieckich.
 - Premiera Leona Kozłowskiego z więzienia sowieckiego.
 - W. Langenfelda.
 - Jerzego Marcina Osmołowskiego, Wspomnienia 1914-1921, mnps., ss. 789.
 - M.K. Pawlikowskiego.
 - Leszka Pawłowicza duży zbiór materiałów dotyczących działalności jego ojca — Bohdana Pawłowicza, zbiór materiałów odnoszący się do bieżącej sytuacji w kraju, wielka kolekcja taśm magnetofonowych.

- Tadeusza Pawłowicza, który przekazał teczkę materiałów dotyczących działalności "NiD", dokładniej mówiąc swoją korespondencję z Jerzym Lerskim z lat 1949-1954 oraz z Rowmundem Piłsudskim z lat 1949-1951 oraz swe wspomnienia obejmujące okres od 1918 do 1970 roku (wspomnienia są materiałem zastrzeżonym na okres 5 lat).
- J. Pelca.
- Pomarańczowej Alternatywy (Wrocław) i Białej Alternatywy (Warszawa).
- Leon Jan Pawłowski przekazał Album o Polsce i wydarzeniach związanych z Polską. Składa się ze zdjęć i wycinków prasowych w języku polskim (prasa londyńska) i hiszpańskim (prasa urugwajska). Dotyczy m.in.: Polonii Urugwajskiej, sprawy katyńskiej, bitwy o Monte Cassino, wystawy o łagrach sowieckich oraz o sowieckim systemie karnym, konferencji jałtańskiej oraz kościoła w Polsce. Album obejmuje okres od 1961 do 1970.
- gen. K. Sosnkowskiego — Instytut otrzymał kolejne te czki Numer 9-11.
- K. Świtalskiego.
- Stanisława Tyszkiewicza.
- Bronisław Wojciechowski (syn), "Bronisław Wojciechowski 1896-1966 Żołnierz Legionów, działacz gospodarczy i polityczny", Warszawa 1986, mnps., ss. 151.
- Ulotki z kraju przekazali Wojciech Budzyński: z ostatnich wydarzeń w kraju oraz "Solidarność Walcząca", a także Konfederacja Polski Niepodległej i Polska Partia Niepodległościowa, ponadto Instytut otrzymał dużo materiałów okolicznościowych dotyczących bieżącej sytuacji w kraju od wielu osób, które zastrzegły swą anonimowość.

Materiały archiwalne są na bieżąco opracowywane i informacja o nich włączana jest do inwentarzy znajdujących się w Instytucie. Ponadto opracowywany jest system odnośników zarówno dotyczący nazwisk, tematów jak i dat. Te trzy porządki umożliwiają szybkie odszukanie informacji. Praca ta byłaby bardzo utrudniona, gdyby nie fakt, że w Instytucie zbiory są opracowywane przy użyciu dwóch komputerów.

ZBIORY VIDEOKASET

Zbiorami opiekuje się Wojciech Budzinski. Firmie "VideoFact" dziękujemy za wykonywanie nagrań z imprez Instytutu, Panu Jerzemu Dylskiemu za podarowanie 17 listopada kasety video z nagraniem akademii Instytutu z 13 listopada na Greenpoincie. Pani Halinie Janiszewskiej dziękujemy za przekazanie filmu "The Struggles for Poland".

PRASA

UWAGI OGÓLNE

Instytut J. Piłsudskiego gromadzi prasę krajową, tak oficjalną, jak i niezależną oraz prasę emigracyjną, a w tym większość tytułów wydawanych przez Polonię Amerykańską. W 1988 roku w ramach prac nad zbiorami prasy kontynuowano wszystkie wcześniejsze przedsięwzięcia, zaplanowano także kilka nowych, interesujących projektów bibliograficzno-tematycznych. Działem prasy — jednym z głównych źródeł do poznania dziejów najnowszych — opiekuje się Jerzy Prus.

W ciągu ostatniego roku członkowie i sympatycy Instytutu ofiarowali wiele tytułów czasopism. Liczba tytułów prasowych w naszych zbiorach zbliża się do 3000.

W odróżnieniu od lat poprzednich, w 1988 r. ogromną pomocą okazało się użycie techniki komputerowej. Założona została baza danych tytułów prasowych, do której wprowadzone są wciąż nowe karty z ujednoliconym, standardowym opisem. Początkowo prace tą wykonywał J. Prus, który założył wspomnianą bazę danych dotyczącą prasy krajowej i emigracyjnej. Około dwustu tytułów katalogowych opisał dr. Krzysztof Smolana, który najwięcej uwagi poświęcił pokazanym zbiorom prasy polonijnej jaka ukazywała się i ukazuje w Ameryce Łacińskiej.

Następny, istotny przełom w pracach nad prasą wiąże się z działalnością bibliograficzną i porządkującą, jaką prowadzi od niedawna mgr Mirosław Boruta. Prace te objęły już pełny opis zbiorów prasowych około 250 nowych pozycji. Obecnie baza danych obejmuje ponad 550 tytułów. Przy porządkowaniu prasy pracowali również p. Klara Karpińska i p. Wojciech Budzyński.

W 1989 r. Instytut przedstawi również innym bibliotekom ofertę odstąpienia tych egzemplarzy prasy, które posiada w ilości większej niż jeden, szczególnie z myślą o wymianie zbiorów. Wśród tych tytułów znajdzie się również znaczna liczba gazet podziemnych, w tym także sporo oryginałów.

AKTYWA I PASYWA

Zbiory prasy są dla wielu bibliotek zbiorami kłopotliwymi, wymagającymi ciągłej pracy nad inwentarzami, ciągłej korekty, uzupełnień i dodawania nowych, napływających tytułów. Kłopoty te nagrodzone są jednak poprzez ważność źródeł tego rodzaju, szczególnie istotnych dla poznania dziejów najnowszych. Nie można zrozumieć dziejów XIX i XX wieku bez prasy. Wymienić należy tu jednak dwa istotne problemy występujące w przypadku zbiorów prasowych: po pierwsze fakt, iż prasa zajmuje bardzo wiele miejsca (choć jednym z możliwych rozwiązań jest tu mikrofilmowanie), po drugie, że w Instytucie — jak dotychczas — nie ma osoby, która mogłaby zajmować się wyłącznie prasą, a której obecność jest już dzisiaj, przy tej rozległości zbiorów, wprost niezbędna.

Instytut J. Piłsudskiego będzie starał się więc znaleźć fundusze dla zatrudnienia jednej osoby do archiwalnego i bieżącego opracowywania prasy, a wszelką pomoc finansową w tym zakresie, włącznie z ufundowaniem etatu przez hojnego fundatora, byłaby rozwiązaniem umożliwiającym prowadzenie nie tylko działu, lecz i dokonywanie badań w tym zakresie. Szczególną uwagę przywiązać należy tu do planowanej bibliografii dotyczącej historii i dnia dzisiejszego Polaków w Związku Sowieckim, bibliografii problemów narodowościowych i wyznaniowych Europy Środkowo-Wschodniej oraz prac zmierzających do wzajemnego poznania i zbliżenia się myśli politycznej narodów tego regionu na drodze do odzyskania suwerenności i niepodległości państwowej.

KRAJOWA PRASA PODZIEMNA

Jednym z najszybciej rosnących działów biblioteki Instytutu jest zbiór prasy niezależnej, liczący obecnie prawie 650 tytułów. Dużym sukcesem jest tu opracowanie katalogu tej prasy, przygotowanego przez J. Prusa.

Wiele podziemnych wydawnictw systematycznie nadsyła do Instytutu swoje publikacje. Należy się w tym miejscu podziękowanie wielu anonimowym ofiarodawcom, a także red. Markowi Boberowi, Klubowi Służby Niepodległości, Komitetowi Pomocy Solidarności, Konfederacji Polski Niepodległej, redakcji "Nowego Dziennika", Polskiej Partii Niepodległościowej oraz Solidarności Walczącej za przekazanie znacznej ilości bibuły z Kraju.

W tym przypadku podziękowania to nie wszystko. Bezcenna wartość jaką niosą ze sobą publikacje tego typu polega na ujawnianiu prawdy oraz wykazywaniu zafałszowań prawdy o dniu dzisiejszym Kraju (choć w zakresie historii II Rzeczypospolitej Polskiej, udało się już w ogromnym stopniu przełamać komunistyczny monopol informacyjny wskutek wielkiego nacisku środowisk emigracyjnych i niezależnych ośrodków krajowych).

Właśnie ta powinność Instytutu J. Piłsudskiego jest powinnością podstawową: służąc prawdzie służymy narodowi w jego walce o niepodległość.

PRASA KRAJOWA

Wśród ofiarodawców prasy krajowej na szczególne wyróżnienie zasługują osoby, systematycznie przekazujące swoje zbiory do Instytutu, a mianowicie W. Budzyński, kmdr K. Hess i ks. P. Narkun oraz redakcja "Nowego Dziennika".

Instytut prenumeruje ponadto 30 tytułów prasy krajowej.

PRASA POLONIJNA

Ten rodzaj prasy również pochodzi z darów, wśród ofiarodawców prasy polonijnej należy wymienić przede wszystkim osoby, które przekazują Instytutowi

swoje zbiory w sposób systematyczny. Są to: Andrzej Burghardt, John Kowalski (zm. 1 stycznia 1989), H. Lissowska-Muller z Sao Paulo regularnie przesyła "L'Osservatore Romano", redakcja "Nowego Dziennika" z red. Bolesławem Wierzbiańskim na czele. Również wiele redakcji pism, a także członkowie i sympatycy Instytutu z całego świata nadsyłają prasę polonijną. Najwięcej tytułów dostajemy z USA i Kanady, następnie z Europy Zachodniej, Ameryki Południowej, Australii, Afryki i Azji.

APEL INSTYTUTU

Instytut J. Piłsudskiego apeluje do wszystkich zainteresowanych osób o przekazywanie zaległych bądź zbędnych egzemplarzy polskiej prasy krajowej obu obiegów i prasy emigracyjnej. Bardzo często pozbywając się tej prasy, czy wręcz wyrzucając ją na śmietnik, zapominamy o miejscu gdzie zostanie ona uporządkowana, skatalogowana i stanie się źródłem do poznania naszej historii i współczesności przez nas samych i kolejne pokolenia Polaków z kraju i emigracji. Biblioteka prasy Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce jest właśnie takim miejscem.

GALERIA SZTUKI

Galeria sztuki w Instytucie nie wzbogaciła się w minionym okresie sprawozdawczym. Zbiory malarskie Instytutu po raz kolejny były reproduktowane w "The Polish Heritage Calendar" wydanym przez Hippocrene Books, Inc.

Prezes Instytutu Stanisław Jordanowski wydał w Bicentennial Publishing Corporation "Vademecum malarstwa polskiego"; wymienia wszystkie obrazy znajdujące się w Instytucie.

ZBIORY FOTOGRAFICZNE, FILATELISTYCZNE I NUMIZMATYCZNE

Działem kieruje Jerzy Kucharski, który systematycznie pracuje nad zbiorem materiałów ikonograficznych. Do kolekcji napłynęło kilka medali wybitych w kraju zazwyczaj z okazji 70-rocznicy, opracowywane są zbiory fotografii do historii Legionów.

Prof. W. Jędrzejewicz przekazał materiały dotyczące marszów szlakiem I Kampanii Kadrowej z 1981 roku.

Do archiwum fotograficznego napłynęły następujące dary (w kolejności alfabetycznej wg ofiarodawców):

- Ks. E. Altmajer podarował 19 fotografii z pogrzebu Jana Piwnika "Ponurego".
- dr Jerzy Bukowski podarował 18 fotografii (z tego 11 fotografii z uroczystości pogrzebowych Jana Piwnika "Ponurego" z 10-12.1988 w Wąchocku oraz 7 fotografii z Kopca Niepodległości w Krakowie z lipca 1988) oraz dwa medale.
- Janusz Cisek podarował 118 fotografii, w tym 100 fotografii z pogrzebu Józefa Piłsudskiego, 3 fotografie z pogrzebu Jana Kasprowicza, 1 fotografię z poświęcenia kamienia węgielnego pod Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie z udziałem Prez. R.P. S. Wojciechowskiego i J. Piłsudskiego, z poświęcenia sztandaru 5 p. saperów przez Prez. S. Wojciechowskiego i gen. W. Sikorskiego, fotografie przedstawiające Rynek Gł. w Krakowie, oraz z widokami z Wilna i cmentarza na Rossie, 1 fotografię z pogrzebu ułanów Rokitniańskich w Krakowie w 1923 r.
- p. F. Herzog z CT przekazał 8 fotografii grobu Marszałka E. Śmigłego-Rydza.
- p. Magda Kapuścińska podarowała 5 zdjęć Andrzeja Gwiazdy.
- p. Tadeusz Pawłowicz podarował 5 zdjęć Janusza i Joanny Onyszkiewiczów.
- p. Jan i L. Pawłowski przekazał album fotograficzny z Urugwaju.
- pani K. Pawłowicz przekazała album z pamiątkami, zdjęciami z działalności "Solidarności".
- p. Antoni Rogoziński przekazał 2 fotografie synów gen. Wacława Stachewicza.
- A. Więckowski podarował 82 zdjęcia z manifestacji nowojorskich.

W sumie przybyło 261 zdjęć i 2 albumy. Stan obecny archiwum fotograficznego wynosi obecnie 16307 pozycji.

Ponadto p. S. Jordanowski przekazał banknot z okupacji niemieckiej z 1941 oraz okolicznościowe kartki, p. Dariusz Olszewski przekazał Instytutowi cenna kolekcja znaczków wydawanych w podziemiu przez "Solidarność Walcząca". Wiele okolicznościowych znaczków przekazała Konfederacja Polski Niepodległej i Solidarność Walcząca.

BIBLIOTEKA

W ciągu roku 1988 zakatalogowano 528 nowych książek i broszur doprowadzając ogólny księgozbiór Biblioteki do 14028 tomów. Pod tym względem przyrost ten okazał się jednym z najlepszych w ostatnich latach.

Wśród tegorocznych ofiarodawców wyróżnia się szczególnie dar Pani Haliny Pawłowicz, gdyż zawiera on cenny księgozbiór z zakresu historii sztuk pięknych,

głównie malarstwa i architektury kościelnej. Jest on wielką pomocą przy wymianie książek z polskimi bibliotekami uniwersyteckimi pozbawionymi zasobów pieniężnych na zakup drogich książek z zagranicy.

Pani Ewa Gierat przekazała bibliotekę dawnego członka Instytutu Stanisława Gierata z dziedziny historii polskiego ruchu ludowego w Niepodległej Polsce wzbogacając zasoby Instytutu z historii gospodarczej.

Wśród ofiarodawców książek na pierwszym miejscu znajdują się następujące osoby: Pani Halina Pawłowicz (606 egz.), Pani Ewa Gierat (38 egz.), Jerzy Prus (25 egz.), Editions du Dialogue (10 egz.). W drodze wymiany Instytut otrzymał od prof. Zbigniewa Landaua (61 egz.), Katedry Historii Gospodarczej SGPiS (Warszawa), biblioteki Uniwersyteckiej KUL (29 egz.), Biblioteki Kórnickiej PAN (20 egz.), Biblioteki Głównej Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu (16 egz.), Biblioteki Gdańskiej PAN (12 egz.), Instytutu Zachodniego w Poznaniu (10 egz.), Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych w Warszawie (10 egz.).

Dary książkowe poniżej 10 egzemplarzy przekazali: Polska Fundacja Kulturalna (Londyn), Dr H. Kocój (Instytut Śląski w Opolu), Dr H. Bułhak, Instytut Badań Polonijnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Biblioteka Instytutu Historii Uniwersytetu Łódzkiego, St. Jordanowski, Instytut Literacki (Paryż), Z. Bau, A. Zaremba, Kingston Press, T. Żenczykowski (Londyn), L. Paszkowski (Australia), prof. J. Buszko, Biblioteka Uniwersytecka w Gdańsku, Wojskowy Instytut Historyczny (Warszawa), M. Piłka, H. Janiszewska, W. Borzobohaty, Muzeum Czynu Polskiego (Warszawa).

Wszystkim ofiarodawcom Biblioteka Instytutu przesyła podziękowania za współpracę i dary.

Biblioteką opiekuje się od 1980 roku Jan Weiss, w pracach bibliotecznych pomaga pani Zofia Doliwa.

Pani Halina Janiszewska przygotowuje komputerowy katalog książek do sprzedaży.

Ukazało się V wydanie książki Prof. Wacława Jędrzejewicza pod tytułem:

JÓZEF PIŁSUDSKI — 1867-1935

- Ż Y C I O R Y S -

Jest to znakomity, autentyczny i pełny opis życia Piłsudskiego, przez jednego z jego najbliższych współpracowników.

Książka obejmuje 308 stron, słowo wstępne córki Marszałka, Dr. Wandy Piłsudskiej, liczne fotografie i mapę, stanowiąc niezwykle interesującą lekturę dla każdego kto pragnie poznać życie i działalność tego wielkiego męża stanu.

Książka ta powinna znaleźć się w każdym polskim domu.

Cena \$12.00 plus przesyłka \$1.50 — Nakładem Polskiej Fundacji Kulturalnej, Londyn, 1986.

“NIEPODLEGŁOŚĆ”

Ukazał się kolejny XXII tom “Niepodległości” pod redakcją Michała Budnego i przy współpracy naukowej prof. Wacława Jędrzejewicza. Red. Budny 1 grudnia złożył rezygnację z redagowania “Niepodległości”. Panu Budnemu — Instytut J. Piłsudskiego serdecznie dziękuje za trud i poświęcenie w redagowaniu “Niepodległości”. Warto tu przypomnieć, że p. Budny pełnił w Instytucie szereg funkcji: od 1966 roku jest członkiem Rady Instytutu, w 1971 wybrany został na wicedyrektora, rok później zostaje dyrektorem, którą to funkcję pełnił przez 12 lat, przez 5 lat był wiceprezesem Instytutu, przez wiele lat pełnił funkcję sekretarza naukowego, a następnie redaktora naczelnego “Niepodległości”.

Funkcję redaktora “Niepodległości” — podjął Jerzy Prus.

NAGRODY INSTYTUTU

Instytut co dwa lata przyznaje nagrody za najlepsze prace historyczne wydawane w kraju i na emigracji — w języku polskim lub angielskim. Nagroda obok uznania i prestiżu jest także — szczególnie dla autorów krajowych — istotną pomocą finansową.

Obok tych nagród państwo Alojzy i Elizabeth Kondraccy z Florydy ufundowali 13 grudnia 1988 roku coroczną nagrodę dla autorów krajowych za pracę o Polakach — ofiarach terroru sowieckiego i komunistycznego. Dwie pierwsze nagrody przyznane będą za prace udokumentowane (m.in. mogą to być prace magisterskie lub doktorskie), nagroda trzecia — za najlepszy artykuł w prasie krajowej lub emigracyjnej, w języku polskim.

Nagrody przyznawane będą w dniu Święta Niepodległości — 11 listopada — każdego roku przez jury Instytutu J. Piłsudskiego w Nowym Jorku.

Instytut apeluje o wspomóżenie Funduszu Nagród. Instytut pragnąłby także nagradzać prace nieopublikowane (w tym także prace magisterskie lub doktorskie), jak również wspomagać ich wydanie.

Instytucja nagród służy nie tylko wyróżnieniu najlepszych prac i autorów, lecz także do poznania naszych dziejów najnowszych; jest istotną akcją pomocy dla tworzenia historii prawdziwej.

Zarówno osoby zainteresowane w stworzeniu Funduszu Nagród Instytutu J. Piłsudskiego jak i autorów prac prosimy o kontakt z Instytutem, adres: 381 Park Ave. South, New York, N.Y. 10016, tel.: (212) 683-4342.

**PIŁSUDSKI:
A LIFE FOR POLAND
BY WACŁAW JĘDRZEJEWICZ**

W pięknej, ozdobnej, sztywnej oprawie, książka obejmuje 385 stron, 30 fotografii i mapę. Zawiera słowo wstępne napisane przez córkę Marszałka Dr Wandę Piłsudską, przedmowę Prof. Zbigniewa Brzezińskiego, bibliografię oraz indeks nazwisk.

Cena \$22.50 plus \$1.50 przesyłka.

(Dla członków Instytutu Piłsudskiego - \$17.50)

Nakładem Hippocrene Books, Nowy Jork, 1982.

**WACŁAW JĘDRZEJEWICZ
KRONIKA ŻYCIA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO
1867 - 1935
oraz UZUPEŁNIENIA**

Ukazało się kolejne, 3-cie już wydanie tego fundamentalnego dzieła. W odróżnieniu od dwóch poprzednich, najnowsza edycja jest w jednym tomie, liczy 605 stron, zawiera szereg fotografii, bibliografię oraz indeksy. Nadto, w osobnej publikacji wydano Uzupełnienia do Kroniki - 96 str. Cena kompletu \$30.—

INSTYTUT JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W NOWYM JORKU, zajmujący się badaniami najnowszej historii Polski, zbiera od pewnego czasu wszelkie niezależne wydawnictwa ukazujące się na terenie Polski (książki, pisma, periodyki, odezwy, ulotki i tp). przedruki tych wydawnictw oraz inne materiały związane z sytuacją w Polsce.

Materiały te są dołączane do nowo utworzonego specjalnego działu książek, archiwów i prasy, gdzie są odpowiednio skatalogowane i zabezpieczone. Jednocześnie są one dostępne dla naukowców i osób zainteresowanych.

Instytut będzie wdzięczny za nadsyłanie tego rodzaju wydawnictw na adres:

**PILSUDSKI INSTITUTE OF AMERICA
381 Park Ave. South, Suite 701 New York, N.Y. 10016 Tel. (212) 683-4342**

ZESTAWIENIE FINANSOWE ZA ROK 1988**FINANCIAL STATEMENT FOR THE YEAR 1988**

Wpływy:

Revenue:

Składki członkowskie	
Membership dues	\$ 20,728.00
Sprzedaż książek	
Sale of books	4,856.00
Sprzedaż fotostatów	
Sale of photocopies	108.00
Odsetki (od wkładów bankowych i biletów skarbowych)	
Interest income (bank deposits on Treasury notes)	8,091.00
Dary (w gotówce)	
Donations received (cash)	86,773.00
Loteria	
Sale of Raffles	10,409.00
Sprzedaż obrazów	
Sale of Paintings	2,445.00
	<hr/>
Wpływy ogółem	
Total Revenue	\$ 133,410.00

Wydatki:

Expenditures:

Lokal i światło	
Rental of premises & Light	\$ 48,528.00
Materiały biurowe	
Stationary, office supplies	2,515.00
Telefon	
Telephone	1,921.00
Biblioteka i Archiwa	
Library & Archives expenses	908.00

Uposażenia	
Salaries	13,375.00
Podatki od uposażeń	
Payroll taxes	1,616.00
Wydawnictwa Instytutu	
Institute publications	7,815.00
Książki i koszty sprzedaży książek	
Books and book distribution expenses	1,475.00
Poczta	
Postage	2,037.00
Obsługa zawodowa	
Repairs & Maintenance	1,093.00
Wykłady	
Lectures	2,100.00
Subwencje na prace naukowe, nagrody	
Awards, research grants	17,000.00
Wynagrodzenie księgowych	
Accounting & auditing expenses	3,600.00
Ubezpieczenia	
Insurance	2,276.00
Amortyzacja mebli	
Depreciation of furniture	2,947.00
Różne	
Miscellaneous	5,971.00
	<hr/>
Wydatki ogółem	
Total expenditures	\$ 115,237.00

Pozycja "różne" zawiera między innymi składki do organizacji, opłaty bankowe itp.

Miscellaneous includes, among others, membership dues, bank services, etc.

SPADKI I TESTAMENTY

SPADKI-TESTAMENTY. Jednym ze stałych źródeł dochodu Instytutu są spadki i zapisy testamentowe jego członków i sympatyków, które są zwolnione od podatku dochodowego. Jakikolwiek zapis testamentowy na rzecz Instytutu, bez względu na jego wielkość, na wysokość sumy dużą czy małą, stanowi zawsze żywy i trwały pomnik udziału testatora w jego wiernym popieraniu idei niepodległości Polski i walki o jej odzyskanie. Przeciwnie zaniechanie tego moralnego i patriotycznego obowiązku przy sporządzaniu ważnego testamentu, tym bardziej zaś zupełny brak testamentu, powoduje często konfiskatę funduszy pozostawionych przez zmarłego przez właściwe władze lokalne z bezpowrotną stratą dla naszej wspólnej sprawy. Mamy ciągle tego przykłady wśród członków naszego Instytutu. Oto krótka notatka po angielsku wraz z odpowiednią formułą prawną:

If you wish to leave a permanent and living monument of your adherence to the Polish cause, remember at the time of making your last Will and Testament, the Pilsudski Institute of America. Inform your attorney to mention in your last Will and Testament the amount which you desire to give. The simple legal form is as follows:

"I give, devise and bequeath to Pilsudski Institute of America for Research in the Modern History of Poland located at 381 Park Ave. So. New York, 10016, the sum of \$..... I further direct that should there be any taxes that in my State may be levied upon this bequest fully paid out of the residue of my estate".

CZŁONKOWIE

Sprawy członkowskie prowadzi pani Janina Kulikowska. Obecnie lista członkowska jest na komputerze, co umożliwia łatwiejsze prowadzenie masowych wysyłek pocztowych (komputer ustawia według kolejności kodów pocztowych, co jest wymogiem poczty).

W 1987 członków zwyczajnych było 597, wspierających 84, czyli w sumie 681. W 1988 roku członków zwyczajnych było 647, wspierających 119, czyli w sumie w tych dwóch podstawowych kategoriach członkowskich nastąpił wzrost o 11,2% (z 681 do 766).

AKCJA REKRUTACYJNA

Akcja rekrutacyjna na członków Instytutu przyniosła 70 nowych członków, w tym 3 dożywotnich, 20 członków wspierających oraz wiele donacji. Koszty wysyłki zwróciły się całkowicie. Wysyłka przyniosła także szereg donacji. Ogólna suma wpływów przekroczyła 3000 dolarów. Prace przy wysyłce kontrolowali: Czesław Karkowski i Jerzy Prus. Przy wysyłce pracowali ponadto (w kolejności alfabetycznej): Wojciech Budzyński, Halina Janiszewska, Ryszard Jonak, Zofia Jordanowska, Klara Karpińska, Janina Kulikowska, Stefania Miloszevska, Roman Siudut, Jolanta Wójcik. Ukazała się wielokrotnie na ten temat informacja w "Nowym Dzienniku", a także w "Dzienniku Polskim" oraz w miesięczniku "Emisariusz" wydawanym w Colorado przez "Solidarność Walcząca".

DONACJE NA RZECZ INSTYTUTU J. PIŁSUDSKIEGO W 1988 ROKU

Jednorazowe dary i dobrowolnie podwyższone składki członkowskie otrzymane w ciągu roku 1988.

Single donations and voluntarily increased membership dues received during the year 1988.

Alfred Jurzykowski		Michalowski W.	120.00
Foundation, Inc.	\$ 35,000.00	Dreger Frank A.	105.00
Estate of Katarzyna Baluk	14,597.07	Association of Vet. of the 2-nd	
Anonymous	10,000.00	Pol. Corp.	100.00
Josephine Gortat in m / oWined	5,000.00	Conrad J.	100.00
Anonymous	2,000.00	Dezwol W.K.	100.00
Anonymous	1,000.00	Eubig Irena i Tadeusz	100.00
Various Cash Donations	1,771.00	Hass K.	100.00
Romek Andrzej	1,040.00	Jankowski Telesfor	100.00
Łaszewski B.T.	1,000.00	Piaskowski Stanisław	100.00
Polish Slavic Fed.Credit Union	1,000.00	Pindor Leon	100.00
Skarbowicz J. i P.	1,000.00	Podl Tom	100.00
S.P.K. #31 Chicago	1,000.00	Pogonowski Iwo	100.00
American Relief Abroad	500.00	Przyborowski Romuald	100.00
S.W.A.P., Post #111	500.00	S.P.K. National Headquarters	100.00
Polish National Alliance	500.00	Z.S.P.A. Koło N.Y.	100.00
The Rosenstiel Foundation	500.00	Luka Edward	90.00
Kropka Ludwik	400.00	Biluk Leszek	80.00
Reader's Digest	370.00	Brzezinski Zbigniew	70.00
P.P.G. Ind. Foundation	305.00	Grzymkowski Mirosław	70.00
National Council of Churches	300.00	Jędrysek Stanisław	70.00
In Memory of H. Mickiewicz	252.00	Mulyk Mirosław	70.00
T. Mickus	175.00	Peszke Michał	70.00
B. Steinhoff	32.00	Anonymous	60.00
J. Kuti	30.00	Adkins Hanna	50
J. Kossowski	15.00	American Travel Abroad	50.00
Falencki William	250.00	Balut William	50.00
Polish Vet. Cultural Foundation	250.00	Biedul-Korniłowicz M.	50.00
Smigiel Felix	250.00	Borejko Chr.	50.00
Association of Sons of Poland	250.00	Borkowski Rafał	50.00
Doliwa Zofia	200.00	Clarion in m / of N. Zielinski	50.00
Kondracki Alojzy	200.00	Drwal John	50.00
Piórkowska Eugenia	200.00	Dziubkowski Tadeusz	50.00
Zawadzki Marian	160.00	Ehrich M.	50.00
Polonez Travel Agency, CT	150.00	Epstein Zygmunt	50.00
Kulikowska Janina	120.00	Grzymkowska Danuta	50.00

Jonak Ryszard	50.00	Orzechowski Stefan	25.00
Jordanowski Józef	50.00	Słomiński K. & A.	25.00
Kacymarek John	50.00	Sowa Irena	25.00
Kaszyński Maciej	50.00	Stankiewicz Czesław	25.00
Kiepusa Marta	50.00	Stobnicki A.	25.00
Kurdwanowski Jan	50.00	Sulimirski W.	25.00
Milewski S.A.	50.00	Walsh Edward	25.00
Moderne Travel Service	50.00	Zieliński J. & H.	25.00
Pajewski Andrew	50.00	American Broad Comp.	20.00
Parker Vic	50.00	Baranowski Anna	20.00
Polish Combat. Assoc.		Bilyk Leszek	20.00
in Canad No.13	50.00	Ciszewski Lech	20.00
Sadowski Jerzy	50.00	Darzynkiewicz Zbigniew	20.00
Mec. Seidenman Ludwik	50.00	Drozdal J.	20.00
Serwatka Donald	50.00	Drudrewicz	20.00
S.P.K. Gen. Sosnkowski Post	50.00	Ferszt Józef	20.00
S.P.K. Post #31	50.00	Fishman Alicja	20.00
Sułkowski Edmund	50.00	Grinspan Zygmunt	20.00
Wójcik Pete	50.00	Guida Ludwika	20.00
Cisek Andrzej	45.00	Jamrozik Wojciech	20.00
Durkalec Jan	45.00	Jastrzebski W.	20.00
Bajor George	40.00	Jedynak Jacek	20.00
Beck Margaret	40.00	Jędruch Jacek	20.00
Doma Export	40.00	Jędruch Władysław	20.00
Alexander Janina	30.00	Jordanowski Stanisław	20.00
Bączkowski Włodzimierz	30.00	Juszczak M.	20.00
Boruta Mirosław	30.00	Kisiel Leonard	20.00
Czartoryski Aleksander	30.00	Kopernik Tran.	20.00
Gawronski Gizela	30.00	Korboński A.	20.00
Goleszny S.	30.00	Kornecki Edward	20.00
Grebski Stanisław	30.00	Korsak Witold	20.00
Hauptman Jerzy	30.00	Kozak Laura	20.00
Polish American Congress Illinois	30.00	Kozicki Walter	20.00
Łepkowski R.J.	30.00	Kruk Wincenty	20.00
Przedziecki W.M.	30.00	Krzeminski Józef	20.00
Sasadeusz Wiktor	30.00	Kwaśnicki John	20.00
Szopek Andrew	30.00	Kwiatkowski E.	20.00
Kucharski Jerzy	27.00	Liparski M.	20.00
A.T.&T. Foundation	25.00	Litmanowicz Jan	20.00
Baran Zdzisław	25.00	Maznicki W.	20.00
Cohen Samuel	25.00	Micgiel John	20.00
Geslak W.	25.00	Pajak Mieczysław	20.00
Kopchinski Aleksander	25.00	Pajewski A.	20.00
Matykiewicz Wilhelm	25.00	Pankiewicz Krzysztof	20.00

Pilarczyk Karol	20.00	Bulas R.	10.00
Pomian Andrzej	20.00	Burzyński B.	10.00
Prus Jerzy	20.00	Domagalski E.	10.00
Ptak Anna	20.00	Durlik Andrzej	10.00
Rogulski Tadeusz	20.00	Faryniarz Marian	10.00
Sasorski Bronisław	20.00	Frąckiewicz B.	10.00
Sea League of Flint	20.00	Frydryk M.	10.00
Siadecki Ewa	20.00	Godek Józef	10.00
Sieradzki Jerzy	20.00	Gordon S.	10.00
Sikora Barbara	20.00	Grabowski Jane	10.00
Sobol Z.W.	20.00	Grzegorzczak Paul	10.00
Stankiewicz Peter	20.00	Hostyński Kazimierz	10.00
Stanley Michał	20.00	Juznin Joanna	10.00
Szer W.	20.00	Kobylak S.	10.00
Teperowicz J.	20.00	Korsak Tadeusz	10.00
Trusinski N.	20.00	Krawczyk Krzysztof	10.00
Tworzydłak Apoloniusz	20.00	Krawczyk M.	10.00
Wawelberg H.	20.00	Krysiński Tadeusz	10.00
Więckowski J.J.	20.00	Krzczkowski S.	10.00
Wieczerek Józef	20.00	Manczarska M.	10.00
Wiszowaty Eugeniusz	20.00	Maniewicz Jan	10.00
Wojdakowski Paul	20.00	Myc Andrzej	10.00
Wolfram Leszek	20.00	Nitecka Nina	10.00
Computer Engineering		Nowak Andrzej	10.00
Consut. Canada	19.00	Oraw Elvira	10.00
Gindick Prod. Ltd.	18.00	Piziak Ryszard	10.00
Niski Stanisław	15.00	Sierpiejko Ralf	10.00
Anonymous	12.00	Szer Włodzimierz	10.00
Cukier J.	11.00	Tylicki Paul	10.00
Anonymous	10.00	Wojciechowska Maria	10.00
Balczevska Zofia	10.00		

Dary poniżej 10 dolarów zostały włączone do pozycji "Various Cash Donations".

LISTA CZŁONKÓW INSTYTUTU

PATRONI INSTYTUTU

Prof. Zbigniew Brzeziński	J.E. Jan Kardynał Król	Dr Wanda Piłsudska
E.J. Derwiński	Barbara A. Mikulska	R.C. Puciński
J.D. Dingell	Edward Moskal	D.D. Rostenkowski
Edward G. Dykla	Henry J. Nowak	Helen V. Wójcik
Barbara Piasecka Johnson		

HONOROWI CZŁONKOWIE INSTYTUTU

Prof. Waław Jędrzejewicz
Wiesław Domaniewski

CZŁONKOWIE DOŻYWOTNI

Jan Bieniowski, NY	Wanda Kulpińska-Dezwol, PA
Jan Bisiński, NY	Irena S. Kupferwasser, MI
Dr. Christopher Boreyko, CT	Bolesław Łaszewski, NY
George Braynack, NY	Anna Mars, Poland
Michał Budny, NY	Vic Parker, NY
Joseph Burzanski, NJ	Tadeusz A. Pawłowicz, FL
Halina Chodacka, NJ	Maria Rasiej, NJ
Wiesław Domaniewski, NY	Janet Skibiski, MA
Włodzimierz Falencki, NY	John F. Skibiski, MA
Halina Janiszewska, NY	Leon Śliwiński, Spain
Stanisław Jordanowski, NY	Andrzej Szczotka, MI
Roman M. Kabara, NY	Waław Szukiewicz, FL
Jerzy Kucharski, NY	Adam Telmany, NY
Janina Kulikowska, NJ	

CZŁONKOWIE WSPIERAJĄCY

Stanisław Babiński, Canada	Zdzisław Baran, NJ
Ada Bajor, MA	Zarema Bau, NY
Jerzy Bajor, MA	Andrzej Beck, CT

- Ewa Beck, CT
Barbara M. Beck-Bliven, NY
Stanisław Bednarski, NY
Wacław Bniński, Italy
Jadwiga Bogucka, PA
Mirosław Boruta, NY
Dr Leon Boyar, NY
Dr Michał Bryce, NJ
Prof. Zbigniew Brzeziński, DC
Wojciech M. Budzyński, NY
Piotr Burlinowski, NY
Paweł Z. Chądzyński, NY
Prof. Anna Cienciała, KA
Andrzej Cisek, NY
Danuta Cisek, NY
Janusz Cisek, NY
John Conrad, FL
John Czas, NJ
Zofia Doliwa, NY
Jan A. Durkalec, NY
Tadeusz Durkalec
Inż. Romuald Dymski, NY
Dr Mariusz Ehrlich, MA
Irena Eubig, NY
Tadeusz Eubig, NY
Dr Leszek J. Fiutowski, FL
Dr Zdzisław Fiutowski, MI
Andrew Forest, IL
Jacek Gałazka, NY
Martin C. Grodzicki de Lada, CA
Andrzej Grzeszczak, TX
Danuta Grzymkowska, NJ
Dr Mirosław Grzymkowski, NJ
Inż. Andrzej Jasiński, FL
Tomasz Jaworski, MD
Maria Jędrych, NY
Władysław Jędrych, NY
Ryszard Jonak, NY
Józef Jordanowski, NJ
Lesław Jurewicz, NY
Dr Grażyna Kamińska, NJ
Dr Magda Kapuścińska, NY
Dr Jan Kapuściński, NY
Prof. Jan Karski, MD
Magdalena Kielczewska, Canada
Joseph E. Kleszczyński, CT
Ryszard Knauf, NJ
Alojzy Kondracki, FL
Piotr Krasinowski, NY
Dr Andrzej Krasuski, ME
Dr Tomasz Księżyk, NY
Janusz E. Kucharski, NY
Dr. Julian E. Kulski, VA
Piotr Kumelowski, NY
Wiesław Stanisław Kuniczak, CO
Dr Jan Kurdwanowski, NJ
Tadeusz Kwiatkowski, NJ
Prof. Juliusz Łukasiewicz, Canada
Dale Lytkowski, OH
Barbara Majdańska, NY
Janusz M. Malinowski, NJ
Msgr. Joseph Marjańczyk, NJ
Rev. Józef M. Melaniuk, NJ
John Micgiel, NY
Dr Stanisław A. Milewski, CT
Ryszard E. Mossin, MD
Lesław M. Niewiarowski, NY
Rev. Roman Nir, MI
John S. Nowicki, NJ
Wiesław Ochman, Poland
Paweł Odlyzko, CT
Barbara Piasecka Johnson, NJ
Mariusz Pięczka, NY
Tom Podl, NJ
Jerzy Prus, NJ
Dr Izabela Roman, NJ
Krystyna Roman, NY
Jerzy Rozalski, MI

Dr Waclaw J. Rzeszotarski, MD	Kazimierz Tomalski, NJ
Jerzy W. Sadowski, WI	Irena Wandycz, NY
Ludwik Seidenman, NY	Jan Weiss, NY
Dr. Eugene Sliwowski, NY	Adam Więckowski, NY
Felix Śmigiel, IN	Prof. Józef Wieczerzak, NJ
Jerzy Smolik, NY	Arthur Wielkoszewski, NJ
Peter Sosnkowski, Francja	Tadeusz Wieniawa-Dziekanowski, NJ
Irene Sova, NY	Artur Winiarski, NJ
Wiesława Staniszevska, FL	Dr. Henryk Wiśniewski, NY
Zofia H. Straszewicz-Marconi, VA	Wanda Wolińska, NY
Witold Sulimirski, NY	Paul Z. Woś, NY
Edmund Sułkowski, NY	Jerzy Zaborowski, NY
Jerzy Świątkowski, NY	Prof. Janusz K. Zawodny, WA
Richard Switlik, Sr., NJ	Kpt. Jan A. Żbik, FL
Dariusz Szczepańczyk, NY	Zofia G. Zielińska, NY
Erik Szczepkowski, NY	Estelle Zwolińska, OH
Prof. Ludwik A. Teclaff, NY	Henry Zwoliński, OH
Dr Magdalena Tolscik, PA	

CZŁONKOWIE KORESPONDENCI

Prof. Władysław Bartoszewski, Poland
 Płk dr Stanisław Biegański, Great Britain
 Maria Danilewicz-Zielińska, Portugal
 Prof. Norman Davies, Great Britain
 Dr. Józef Garliński, Great Britain
 Prof. Jerzy Gawenda, Great Britain
 Prof. Karolina Lanckorońska, Italy
 Jan Nowak, Washington, DC
 Dr Tadeusz Nowakowski, West Germany
 Andrzej Pomian, Washington, DC
 Dr Janusz Rakowski, Switzerland
 Prof. Zbigniew Wójcik, Poland
 Tadeusz Zawadzki-Zenczykowski, Great Britain

DELEGACI

Stanisław Babiński, Canada
 Ryszard Mossin, Washington, DC

CZŁONKOWIE ZWYCZAJNI — 1988

Hanna Ablamowicz (CA)	Tadeusz Błażejowski (CT)
Dr Elżbieta Adams (NY)	Marek Bober (NY)
Dr Prof. Jan Y. Adler (NY)	Henryk Robotek (HI)
Joseph Alecks (MA)	Salich Bogdanowicz (NJ)
Rev. Emil Altmajer (NY)	Ted Boguski (FL)
Płk. Tadeusz i Janina Anders (NY)	Teresa i Jerzy Borowski (CT)
Władysław Andreasik (NY)	Czesław Borzobohaty (NE)
Henry Archacki (NY)	Franciszka R. Brodecka (CT)
Jerzy Arnd (NJ)	Józef L. Brodowski (NY)
Kazimierz Babiński (Canada)	Feliks J. Broniecki (DC)
Włodzimierz Bączkowski (DC)	Mec. Marek Broydes (NY)
Anthony J. Bajdek (MA)	Józef Bryda (MA)
Rev. Joseph Bajorek (NJ)	Prof. Andrzej Brzeski (CA)
George R. Bakalar (OH)	Bolesław Budzyń (NJ)
Adam Bałaban (NY)	Romuald Bulas (NJ)
Chester Baldowski (CT)	Joseph Bunkowski (NJ)
Antoni Balinski (Ecuador)	Andrzej R. Burghardt (NJ)
William J. Balut (MA)	Zbigniew Byrski (NY)
Dr Andrew J. Bania (NY)	Mary Całka (NJ)
Janusz Bartkiewicz (MA)	Walter S. Cegłowski (PA)
Ewa M. Basinska-Lewin (MA)	Dr John A. Cetner (NY)
Zdzisław Bau (NY)	Helena Z. Chądyńska (NY)
Frank Bawol (CT)	Stanisław Chądyński (NY)
Casimir S. Bechner (NM)	Dr Benjamin Chapiński (CT)
Małgorzata Beck (MA)	Marceli Charaszkiewicz (NY)
Elizabeth Bellak (NY)	Ireneusz Ray Chmieliński (PA)
Dr Anthony A. Benis (NY)	George Cholewczyński (NJ)
Anne M. Berger (NJ)	Col. Andrew Chramiec (VA)
Felix J.B. Bernatowicz (CT)	Jadwiga Chruściel (NY)
Prof. Paul J. Best (CT)	Władysław Chudy (NY)
Wacław W. Bevensee (CA)	Mieczysław Chwaliński (PA)
Wojciech Białasiewicz (IL)	Andrzej Cieloszyk (NY)
Mieczysław Biedul-Korniłowicz (NY)	Wanda Cienciała (Canada)
Katherine Bielawa (MA)	Jerzy Ciepiela (NJ)
Bolesław Bieliński (NY)	Diane D. Connor (NY)
Joseph Biernak (NY)	Irena Coulter (VA)
Leszek Biłyk (Brasil)	Laura Crago (CT)
Zbigniew K. Binienda (NY)	Nancy Crawford (NY)
Prof. Mieczysław Biskupski (NY)	Andrzej Wiesław Czajkowski (Canada)
Prof. Richard Blanke (ME)	Dr Marian W.F. Czamański (CT)
Prof. Leon Tadeusz Błaszczak (NY)	Mieczysław Czapla (MI)
Jan Błaszczyna (NY)	

- Inż. Kazimierz Czarkowski (IL)
Aleksander Czartoryski (Brasil)
Zygmunt Czerwiński (NY)
Frank A. Czop (NJ)
Prof. Stanisław Dąbrowski (NJ)
Kazimierz Dadak (NY)
Zygmunt S. Danek (NH)
Dr. Danuta A. Daniec (VA)
Dr Elżbieta Darzynkiewicz (NY)
Dr Z. Darzynkiewicz (NY)
Irena Dawidowicz (CT)
Grzegorz Begler (Switzerland)
Grażyna Dmowska (NY)
Serafin Dobczyński (NY)
Pia Dobiecka (NY)
Prof. Lucjan Dobroszycki (NY)
Karol Dokurno (NY)
John Domaniewski (NY)
Miroslaw Domińczyk (NY)
Walter J. Domowicz (OH)
Frank A. Dreger (NY)
Maria Drelich (NJ)
Richard Dreszer (MD)
Józef Drop (NY)
Józef Drożdżik (NY)
John Drwal (IL)
Prof. Walter Drzewieniecki (NY)
Sigmund F. Duch (NJ)
Mieczysław M. Duszny (CT)
Stanisław Dworecki (NJ)
Gaby Dyrer Dynowska (NY)
Irena Dyrz-Freeman (NY)
Bogdan Dzudzewicz (NY)
Janusz A. Dżugaj (CA)
John Edwards (NY)
Prof. Andrew S. Ehrenkreutz (Australia)
Jerzy Emisarski (NY)
Dr Jan Faleński (OH)
Marian Faryniarz (NY)
Paweł Ferensowicz (Canada)
Janina Filipowska (NJ)
Tadeusz Filipowski (NJ)
Mec. Anna Findeisen (NJ)
Alicja Fiszman (IN)
Anna Frajlich-Zajac (NY)
Felix Franaszek (NY)
Stan Franczyk (NY)
Dr Stefan Freeman (NY)
Mons. A.W. Fronczak (NJ)
Kathleen Fryling (NY)
Leon Fuks, CPA (NY)
Dr Matt A. Gajewski (NY)
Jan Galica (NY)
Wincenty Gawron (IL)
Bolesław J. Gawroński (IL)
Maria Geissler (NY)
Prof. Aleksander Gella (NY)
Norbert J. Geniusz (IL)
Charles J. Gibowicz (NY)
Czesław Gieniewski (NJ)
Ewa Gierat (CT)
Stefan Ginilewicz (CA)
Dr Antoni Gładysz (PA)
Antonina Glass (NY)
Zofia Głodowska (NY)
Wojciech J. Głodowski (NY)
Marek A. Głowacki (NJ)
Antoni Golba (NY)
Marian Gołębiowski (NY)
Jan Gołębiowski (OH)
Michael S. Goodman (WI)
Andrzej Górski (NY)
Dr Janusz G. Górzyński (NY)
Jadwiga Gosławska (NY)
Dr Karol Granowski (MI)
Stanisław W. Grębski (NY)
Julian Grodzki (CT)
Prof. Thadeus V. Gromada (NJ)
Prof. Jan i Irena Gross (GA)
Dr Stanisław Gross (NY)
Rev. Kazimierz J. Grotnik (PA)
David E. Grus (PA)
Czesław i Wanda Gwozdziowski (CA)
Norman J. Hajkowski (FL)
Prof. Joseph T. Hapak (IL)
Elizabeth R. Hartmayer (CT)
Z. & L. Haszlakiewicz (FL)
Dr. Jerzy Hauptmann (MO)
Dr Jerzy Jacek Hawiger (MA)
Andrzej Hempel (PA)

- Franciszek S. Herzog (CT)
Kazimierz J. Hess (NY)
Larry Hoffman (CT)
Józef A. Holdyk (OH)
Stefan Homme (MA)
Mieczysław Horosz (IL)
Jerzy Z. Hubert (FL)
Rev. Lech Idzikowski (NJ)
Jan i Anna Jachniewicz (NY)
Wanda Jaeckel (NY)
Brig. Gen. Walter Jajko, USAFR (VA)
Ben Jakacki (PA)
Ewa Janczewska (NJ)
Zbigniew Janczur (CA)
Berhard Janecki (IL)
Blair Jankowski (PA)
Dr Telesfor Jankowski (NJ)
Jerzy Janoska (CT)
Walentyna Janta (NY)
Andrzej Jasiński (FL)
Dr Zdzisław F.G. Jaworski (Canada)
Stanisław Jaworski (IL)
Alina Jeannopoulos (NY)
Dr Jacek Jędruch (NJ)
Stanisław Jędrysek (NY)
Płk Feliks R. Jędrzejak (IL)
Tomasz Jędrzejewicz (CA)
Leon O. Jedynek (NJ)
Jan Stanisław Jurjewicz (Brasil)
Mieczysław Juszcak (MI)
Jan Kaczmarek (NJ)
Ryszard Kadera (CT)
Płk. Aleksander Kajkowski (IL)
Eugene Kaleniak (NY)
Mec. Eugene E. Kaluzny (WI)
Wacław Kamiński (IL)
Dr Czesław Karkowski (NY)
Dr John Karlavage (PA)
Alicja Karpińska (NY)
Klara Karpińska (NY)
Jakub Karpiński (France)
Stephanie B. Karpiński (CA)
Tadeusz L. Karpiński (NJ)
Stanisław Kasprzak (FL)
Janina Katelbach (NY)
Janusz Kazimirski (France)
John T. Kaźmierski (NJ)
Tadeusz Kaźmirek (NJ)
Remigiusz Kępiński (NY)
Mieczysław Kierklo (CT)
Marek Kimmel (NY)
Władysław Kinastowski (Canada)
Leonard Kisiel (MA)
Henryk Kitaszewski (Australia)
Dr Olgierd J. Klejnot (CA)
Janusz Klepacz (NY)
Irena Kleszczyńska (NY)
Florence Klimek (NJ)
Zofia Klimek (NJ)
Peter Klimowicz (PA)
Rev. Zygmunt M. Klimowicz (NJ)
Henry A. Kłopotowski (NJ)
Ryszard Kłotycki (NJ)
Frances R. Kłys (NY)
Janusz J. Kodreński (CA)
Płk Wojciech Kołaczkowski (NY)
Nina Kołaczyk (NJ)
Boguchwał Kołodziejczak (CO)
Stanley Konieczny (IL)
Leonard Konikiewicz (PA)
Richard Konrad (NY)
Norbert Konwiński (MI)
Alexander Kopczyński (OH)
Dr Antoni S. Koper (VA)
Dr Francis Kopernik (PA)
Richard Korab (NJ)
Prof. Andrzej Korboński (CA)
Tadeusz Z. Korsak (PA)
Witold Korsak (NY)
Jerzy Kosiński (NY)
Prof. Wallace J. Kosiński (OH)
Stanley M. Kostenowczyk (NJ)
Ryszarda Kostrożyńska (NY)
Zygmunt Koszałkowski (NJ)
Halina Kotlewska (NY)
Jan Kowalik (CA)
Stefan Kowalik (IL)
Bronisława Kowalska (NY)

- Józef Koziarski (WA)
 Frank Kozicki (MA)
 Walter Kozicki (NY)
 Marian F. Kozień (CA)
 Lech Kozieł-Poklewski (Canada)
 J.W. Kozina (Canada)
 Marta Kozłowska (NJ)
 Thaddeus Kozłowski (NJ)
 Rev. Tadeusz Krajewski (NJ)
 Felicja Krance (NY)
 Krzysztof M. Krawczyk (NJ)
 Leon Krawczyk (NY)
 K. Kręcicki (CA)
 Gen. Brig. Jan K. Krępa (NY)
 Jan M. Król (NJ)
 John Król (NY)
 Prof. Jerzy H. Krzywicki-Herburt (CT)
 Jadwiga Krzyżanowska (MA)
 Janusz Krzyżanowski (NJ)
 Dr Jerzy W. Ksiezniak (NJ)
 Piotr Kubicki (PA)
 Leszek Kuc (MA)
 Jerzy Kuhl (NJ)
 Prof. John J. Kulczycki (IL)
 Bolesław J. Kulik (MA)
 Chris Kulpiński (PA)
 Jolanta Kunicka (NY)
 Ryszard C. Kus (NY)
 Joseph M. Kusel (NY)
 Stanisław Kusinski (NY)
 Walter Kuskowski (NY)
 Jan Kwaśnicki (NY)
 Roman i Elżbieta Laba (NJ)
 Franciszek Lachowicz (CT)
 Maria Lange (VA)
 Ryszard T. Langner (NJ)
 Walter H. Lasinski (NJ)
 Jerzy Lasocki (DC)
 Irena Lasota (France)
 Zofia Łazowska (NJ)
 Dr Eugeniusz S. Łazowski (IL)
 Rafał J. Łepkowski (DC)
 Prof. Jerzy J. Lerski (CA)
 Tadeusz Leser (MD)
- Maria Lesniewska (MA)
 Dr Thomas Lesnik (CT)
 Krzysztof Leszczyński (NY)
 Barbara Lewandowska (NY)
 Jacek Lewandowski (NY)
 Prof. Isaak Lewin (NY)
 Edward Lichota (NJ)
 Stanisław Ligman (FL)
 Kazimierz Ligus (CA)
 Dr Bogusław Lipiński (MA)
 William O. Lipiński (IL)
 Stefania Liskowicz (NY)
 Halina Lissowska Müller (Brasil)
 Edmund Liszka (CT)
 Jan Litmanowicz (Brasil)
 Alina Litwak (NY)
 Barbara Łoza (PA)
 Józef Łoza (PA)
 Henry P. Lucas (NY)
 Rita A. Lucas (NY)
 Dr Edward W. Luka (NJ)
 Prof. Richard C. Lukas (TN)
 Christine B. Lukasik (NY)
 Lucja Madalińska (Canada)
 Victor Madej (PA)
 Arthur J. Majewski (MI)
 Władysław Majewski (NJ)
 Elżbieta Makowska (NJ)
 Kazimierz Maleszewski (CT)
 Adam S. Malinowski (NJ)
 Walery Maliszewski (Canada)
 Prof. Mieczysław Maneli (NY)
 Joseph Mankiewicz (NJ)
 Płk. Leon Marchwicki (Switzerland)
 Edmund Markiewicz (CT)
 Wiktor Markowicz (NJ)
 Dr Grażyna Marmajewska (NY)
 Arthur Marquart (IL)
 Ferdinand Martin (FL)
 Statia Martini (NY)
 Adam Masacz (CT)
 Violetta Masłowska (NY)
 Caroline E.F. Matecka (NY)
 Dr Jan S. Matthews (OH)

- John Matuszewicz (NY)
Jerzy Maynard (NJ)
Władysław Maznicki (CT)
Irena Mazurek (MN)
Mariusz Mazurek (NY)
J.M.P. McErlean (Canada)
John Micgiel (NY)
Ludwik E. Michael (NY)
Stanley Michał (NY)
Iryna Michałowska (NY)
Stanisław Michałowski (NJ)
Walter Michałowski (CT)
Barbara Michalska (NJ)
Irene J. Mielcarz (MA)
Ryszard Mieziako (PA)
Stefania Miłoszewska (NY)
Prof. Jan Minkowski (MD)
Stanley A. Miskura (WV)
Wacława i Stanisław Mokrzejcki (NJ)
Beata Molska (NY)
Dr Jan F. Morelewski (IL)
C. Morrissey (CA)
Gracjan Motowidło (CT)
Dennis P. Mroczkowski (VA)
J. Daniel Mrozek (NY)
Lidia Mroziuk (NY)
Anna Mszanecka (NY)
Jarosław Mulyk (NY)
Krzysztof M. Munnich (MA)
Dr Walter Murawski (NC)
Christine Nagórska (NY)
Konstanty Naider (NY)
Lt. Col. C.A. Namiesniowski (Canada)
Rev. Peter Paul Narkun (NY)
Karol Nawaryński (NJ)
Jan Niebrzydowski (CT)
E. Nieradko (CA)
Prof. Chester M. Nowak (MA)
Jan Nowak-Jezioranski (VA)
Inż. Bogusław Nowakowski (CT)
Witold Nurczynski (NY)
Ania E. O'Brien (NY)
Frederic R. Obarski (NY)
Matthew N. Obloza (OH)
George S. Ojarovsky (NY)
Stefan i Mary Orzechowski (FL)
Stanisław Ościłowicz (MI)
Stanisław Osmak (NJ)
Mieczysław Pająk (NY)
Andrew W. Pajewski (VA)
Paul Palen (NY)
Maciej Paliszewski (NJ)
Henryk T. Panusz (MD)
Mark A. Paster (NJ)
Jan Pastuszek (NY)
Roman Patynowski (PA)
Barbara Paumgarten (NY)
Janina Pawlishak (Canada)
Krystyna Pawłowicz (NY)
Krystyna S. Pawłowicz (NY)
Leszek Pawłowicz (NY)
Olgierd B. Pawłowicz (FL)
Prof. Neal Pease (WI)
Maya Peretz (NY)
Dr Mieczysław Peszczyński (GA)
Prof. Michał A. Peszke (CT)
Kazimiera Petreyko-Leszczyc (NY)
Anna Piaskowska (NY)
Inż. Stanisław Piaskowski (NY)
Dr Karol Pilarczyk (NY)
Róża Piłsudska-Ekimov (TX)
Stella Pinska-Keene (NH)
Salomea T. Piotrowska-Otremba (NJ)
Janusz Piotrowski (NY)
Józef Piotrowski (NJ)
Krzysztof Piotrowski (NJ)
Lech Pisarski (CA)
Włodzimierz J. Pisarski (MA)
Andrzej Pityński (NY)
Ryszard Piziak (NY)
Dr Teresa Plewińska (NY)
Kazimierz Płochocki (MI)
Witold Płoński (NY)
Col. Antoni K. Podbielski (NJ)
Edward J. Podhorecki (FL)
Iwo Cyprian Pogonowski (VA)
Irena Pol (NY)
Michał Polewko (CA)

- Andrzej Pomian (DC)
Dr Witold Pronobis (West Germany)
Elzbieta Prus (NJ)
Tadeusz Przedpełski (NY)
Wojciech M. Przeździecki (NY)
Romuald E. Przyborowski (PA)
Tamara F. Pusłowska (NY)
Płk Stanisław Radajewicz (NJ)
Stanisław Radgowski (NJ)
Anna Radziejowska (NJ)
Ks. Walter J. Rakoczy (IN)
Teresa Rakowska-Harmstone (MA)
Halina Rodzińska (NY)
Antoni Rogoziński (WI)
Michael J. Rojko (MA)
Inż. Jan Romanowski (FL)
Inż. Jan W. Romanowski (Canada)
Andrzej T. Romer (Belgium)
Prof. Jerzy E. Rose (WI)
Kazimierz Różankowski (NJ)
Dr Alexander Rozner (MD)
Bolesław Rozwadowski (NY)
Richard Rudnicki (NJ)
Dr Walentyna Rudzka (NY)
Józef Ruszar (NY)
Henry A. Rybicki (MA)
Barbara Rychlik (KY)
Martha Rymanowska (MN)
Stanley Salowey (NY)
Dr Witold Saski (NE)
Bronisław Sasorski (CT)
Charles P. Satkewich (MA)
Dr Krzysztof E. Schneiberg (MI)
Robert Scott (NY)
Dr Ignacy Sękowski (NY)
Tadeusz Sendzimir (CT)
Donald W. Serwatka (OH)
Dr Eugene Setwyn (WI)
Dr Stefan Shrier (VA)
Mathilda June Shrier (NY)
John Siedlecki (NY)
Jerzy Sieradzki (Brasil)
Dr Piotr Sierant (CT)
Zofia Sierpiska (NY)
Gene Sierzant (VA)
Barbara Sikora (NY)
Tomasz J. Sikora (NY)
Roman Siudut (NY)
Isabela Siuta (NY)
Piotr Skarbowicz (CA)
Dr Stanley B. Skora (NJ)
Dr Maria Slomiana (PA)
Kazimierz Słomiński (NY)
Tadeusz Słoński (KS)
Dr Eugene Slotkowski (IL)
Jerzy Słubicki (Canada)
Ewa & Jacek Ślusarek (RI)
Zofia Ślusarz (NJ)
Philip Smoleński (NJ)
Eugene S. Sniegocki (NY)
Zbigniew P. Sobczak (NJ)
Andrew Sobkiewicz (CT)
Irena Sobotowska (NY)
Tadeusz J. Sopinski (NJ)
Prof. Waclaw W. Soroka (WI)
Mieczysław T. Sowa (NY)
Bogdan Stachiewicz (CA)
Wanda Stachiewicz (Canada)
Franciszek W. Stachowiak (CT)
Jan Stachura (IL)
Maria Stadnik-Nealis (NJ)
Marta Staron (NY)
Julian Z. Starostecki (FL)
David R. Stefancic (WI)
Richard Stefański, Jr. (NJ)
Lucas Stobierski (NY)
Dr Aleksandra Stobnicka (IL)
T. Stomma (NY)
Carl S. Stoy, (MA)
J.W. Strzelecki (Canada)
Marian Strzepek (NJ)
Zofia Strzepek (NJ)
Alfred A. Sugalski (NY)
Leonard Suligowski (NY)
Karol J. Sulimirski (NY)
Sławomir Suss (NY)
Helen Swiątkowska (NJ)
Peter Swiątkowski (MA)

- Kazimierz Swiatocho (CT)
 Stanisław Świdorski (NY)
 Witold Świdorski (MA)
 J.M. Święcicki (CT)
 Marek Święcicki (DC)
 Peter Święcicki (MI)
 Dr Jerzy Swierbutowicz (NY)
 Prof. Tadeusz Świętochowski (NY)
 Dr Zofia Sywak (NJ)
 Władysław Szablowski (NJ)
 Dr M. Szabuniewicz (TX)
 Antonina Szadkowska (NY)
 Thaddeus Szafran (NJ)
 Stanisław Szarski (NJ)
 Dr Stanisław Szayna (PA)
 Franciszka Szczygielska (NY)
 Dr Włodzimierz Szer (NY)
 Tadeusz J. Szeremeta (IL)
 Krzysztof Szewczyk (NY)
 Aurelia F. Szlosowska (NY)
 George Szmaj (OH)
 Andrew Szper (NY)
 Alojzy Sztupak (CT)
 Marek Szuman (NY)
 Paweł Szymaniak (NY)
 Julia Szymańska (NJ)
 Eugeniusz Szymański (NY)
 George R. Szymański (PA)
 Leonard Szymański (OH)
 Janusz M. Szyrmer (PA)
 Jan Tabor (NY)
 Eryk Talat-Kielpsz (OH)
 Juliusz Targowski (Brasil)
 Zbigniew Tazbir (CT)
 Ryszard Telatycki (NJ)
 Eugenia Teperowicz (OH)
 Dr Jerzy Thieme (NJ)
 Stefan Thomas-Tomasiewicz (NJ)
 Prof. Zygmunt Tkocz (Denmark)
 Antonina Topczewska (NY)
 Mary A. Traczyk (PA)
 Maksymilian Trusiński (IL)
 Jerzy Tumaniszwili (OR)
 Apolonia M. Tworzydłak (OH)
- Casimir Tym (NJ)
 Władysław Tyszkiewicz (MI)
 George Urbaniak (Canada)
 Andrzej Urbanowicz (NY)
 Wanda Urbanowicz (NJ)
 Dr Andrzej Vorbrodt (NY)
 Zbigniew A. Walaszek (TX)
 Ewa i Wojciech Walczak (NJ)
 Marek Walicki (VA)
 Leon C. Walling (CA)
 Katarzyna Ewa Wandycz (NY)
 Krystyna Wandycz (NY)
 Prof. Piotr Wandycz (CT)
 Władysław Wantuła (NY)
 Jerzy B. Warman (NY)
 Michalina S. Wasung (AZ)
 Richard M. Watt (NJ)
 Hipolit Wawelberg (Brasil)
 Władysław R. Wawrzonek (NY)
 Jerzy Węglarski (NY)
 Alicja Wesołowska (NY)
 Dr Z.P. Wesołowski (FL)
 J.J. Więckowski (PA)
 Bolesław Wierzbiański (NY)
 Mirosław Wierzbicki (MA)
 Anna M. Wiktor (PA)
 Lech Wilczek (DE)
 Henryk Winograd (NY)
 Dr Richard Winter (NY)
 Edward Witanowski (NY)
 Eugene Witt (NY)
 Thaddeus A. Wittlin (DC)
 Wanda Władyka (NY)
 Rev. Laurentius A. Wnuk (Canada)
 Msgr. John P. Wodarski (CT)
 Chester Wojcicka (NY)
 Halina Wojcicka (MA)
 Jolanta Wojcik (NY)
 Paul Wojdakowski (MA)
 Bolesław Wojewódka (PA)
 Karol Wojnar (NY)
 Prof. Bronisław Wojtun (TN)
 Dr Leszek J. Wolfram (CT)
 Joseph Woszczak (NJ)

Andrew K. Wróbel (MA)
 Chester B. Wróbel (NY)
 Kristine H. Wyatt (CA)
 Dr Zygmunt Wygocki (IL)
 Kazimierz Wysocki (NJ)
 Hieronim Wyszyński (NJ)
 Walter Zachariasiewicz (MD)
 Tadeusz Zachurski (MD)
 John H. Zadarnowski (WI)
 Alicja Zadrożna-Finman (IN)
 Janina Zadrożna (NU)
 Wiktor E. Zahorski (MI)
 Kazimierz Zajac (NY)
 Stanisław Zajaczkowski (IA)
 Steven Zaloga (CT)
 Dr Jan Zaprawa-Ostromięcki (NJ)
 Andrzej Zaremba (NY)

Stanisław Zarzycki (WI)
 Arthur Zawistowski (NJ)
 Prof. Janusz Zawodny (WA)
 Helen Zegzula (NJ)
 Piotr Zenczak (OR)
 Mieczysław Zglobicki (NJ)
 Edward Ziemia (NY)
 Michael Zienkiewicz (NY)
 Joseph K. Ziółkowski (NY)
 James Zmuda (IL)
 Prof. Jerzy Zubrzycki (Australia)
 Janusz Zurakowski (Canada)
 Prof. Józef Zwisłocki (NY)
 Dr Alexander Zwolski (NY)
 Adela Żeleńska (France)
 Władysław Żeleński (France)

CZŁONKOWIE — INSTYTUCJE

Church of St. Stanislaus, NY
 Computer Engineering Consultants,
 Canada
 Friends of Wilno Association, IL
 Fundacja Kościuszkowska, NY
 Hoover Institution, CA
 Polish American Congress —
 Florida Div., FL
 Polish American Youth Ass'n, NJ
 Polish Cadets Group 1134, MO
 Polish Home Army AK Vet. Assn., IL
 Polish National Alliance,
 Lodge 433, IL
 Polish University Club of NJ, Inc., NJ
 Polish Veterans Ass'n in B.C., Canada
 Polish Veterans of WW II #53, IL
 Polish and Slavic Center, Inc., NY
 Polonus Philatelic Society, IL
 Pulaski Association of Business
 & Professional Men, NY
 S.P.K. — Koło Nr 3, WI
 S.P.K. — Koło Nr 6, Canada
 S.P.K. — Koło Nr. 13, Canada

S.P.K. — Koło Nr 13, NY
 S.P.K. — Koło Nr 15, IL
 S.P.K. — Koło Nr 19, MA
 S.P.K. — Koło Nr 31, IL
 S.P.K. — Koło Nr 32, MD
 S.P.K. — Koło Nr 35, NJ
 S.P.K. — Koło Nr 37, DC
 S.P.K. — Koło Nr 39, NY
 S.P.K. — Koło Nr 43, CA
 S.P.K. — Koło Nr 49, CA
 S.P.K. — Koło Nr 53, IL
 S.P.K. — Zarząd Główny, NY
 S.W.A.P. — Placówka Nr 1, NY
 S.W.A.P. — Placówka Nr 2, IL
 S.W.A.P. — Placówka Nr 7, MI
 S.W.A.P. — Placówka Nr 12, PA
 S.W.A.P. — Placówka Nr 36, NJ
 S.W.A.P. — Placówka Nr 37, MA
 S.W.A.P. — Placówka Nr 51, NJ
 S.W.A.P. — Placówka Nr 74, OH
 S.W.A.P. — Placówka Nr 81, NJ
 S.W.A.P. — Placówka Nr 90, IL

S.W.A.P. — Placówka Nr 103, CT
 S.W.A.P. — Placówka Nr 111, CT
 S.W.A.P. — Placówka Nr 119, CT
 S.W.A.P. — Placówka Nr 142, IN
 S.W.A.P. — Placówka Nr 149, WZ
 S.W.A.P. — S.W.A.P. Nr 173, CA
 S.W.A.P. — Placówka Nr 2, IL

S.W.A.P. — Placówka Nr 37, MA
 Sea League of America — Flint, MI
 Z.N.P. — Gmina 118, MA
 Z.N.P. — Grupa 433, IL
 Z.N.P. — Grupa 3100, WI
 Z.N.P. — Gmina 118, MA

CZŁONKOWIE KRAJOWI

Marian Barbach, Poland
 Andrzej Gwiazda, Poland
 Henryk Kadera, Poland
 Eugeniusz C. Król, Poland
 Leszek Moczulski, Poland
 Kornel Morawiecki, Poland
 Tadeusz Stanski, Poland

Jerzy Surdykowski, Poland
 Izabela Szeremietiew, Poland
 Romuald Szeremietiew, Poland
 Krystian A. Waksmundzki, Poland
 Przemysław J. Witek, Poland
 Wojciech Ziemiński, Poland

ZMARLI CZŁONKOWIE W 1988 ROKU

Poniższa lista zawiera nazwiska zmarłych o których śmierci Instytut dowiedział się z różnych źródeł.

Prof. Theodore Abel
 Wiesław Arlet
 Stanley Ciborowski
 Rev. Antoni Drozdowski
 Wincenty Gortat
 Rev. Jan Karpiński
 Leonard Kisiel
 Zofia Klepacz
 Edmund Kuziemski
 Franciszek Lachocki
 Dr Józef Lichten
 Stanisław Liskowicz

Dr Józef Malejka
 Mec. Alojzy Mazewski
 Hipolit Mickiewicz
 Zofia Michałowska
 Stanley Morawiecki
 Ignacy Morawski
 Prof. Frank Renkiewicz
 Rev. Artur W. Rojek
 Adam Schmidt
 Zofia Seidenman (zm. 12.12.1987)
 Prof. Wiktor Weintraub

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI!

PRO MEMORIA

ABEL THEODORE

Zmarł w marcu 1988 roku Theodore Abel. Jeden z najwybitniejszych socjologów polsko-amerykańskich. Pierwszy doktorant Floriana Znanieckiego. Urodził się w Łodzi w 1896 r. Studiował w latach 1919-21 filozofię na Uniwersytecie Warszawskim, a od 1921 r. socjologię u Floriana Znanieckiego w Poznaniu. Walczył jako ochotnik w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 roku. Od 1923 w USA. Studiował na Columbia University. Wykładowca socjologii na „University of Illinois.” W 1929 roku uzyskał tytuł doktora na „University of Columbia” i był związany z tym uniwersytetem do 1951, kiedy to przeszedł do Hunter College pracując tam do 1967. Mimo przejścia na emeryturę wykładał nadal na „University of New Mexico” w Albuquerque. Pod wpływem monumentalnej pracy Thomasa i Znanieckiego „Chłop polski w Europie i w Ameryce” (1919-1920) opublikował w 1929 pracę „The Polish Farmers of Sunderland”. Powrócił do tego tematu po prawie 50 latach porównując przemiany jakie dokonały się w Sunderlandzie w okręgu Franklin w stanie Massachusetts. W tymże samym, 1929 roku, opublikował pracę, która włączała dorobek socjologii niemieckiej do amerykańskiej („Systematic Sociology in Germany”). Badał dzieje ruchu nazistowskiego, wiele uwagi poświęcał sprawom teoretycznym w socjologii publikując takie prace jak „The Operation Called Verstehen” (1948), „The Present Status of Sociological Theory” (1956), „The Foundation of Sociologist Theory” (1970, tłum. pol. 1977). Członek Instytutu J. Piłsudskiego w Ameryce.

WINCENTY GORTAT

Ur. w 1899 w Górze Baldrzychowskiej. W l. 1919-22 odbywał służbę wojskową w 3 Dyw. Legionów na szlaku od Hrubieszowa po Oszmiane i Święciany. Od 1924 słuchacz Uniwersytetu Ludowego w Szycach. W l. 1925-35 członek Zarządu Głównego Centralnego Związku Młodzieży Wiejskiej i współpracownik takich pism jak „Siew”, „Wici” i „Młoda Polska”. Współpracownik działu rolnego Polskiego Radia. W kadencji 1935-38 poseł do Sejmu R.P. W 1939 aresztowany przez Niemców i zesłany 8.04.1940 do obozu koncentracyjnego w Dachau. Okresowi temu poświęcił pracę „Zakładnicy z pierwszego miliona” wydanej w 1975 przez londyńskie wydawnictwo Veritas. Uwolniony w 1945. W 1950 emigruje do USA. Członek Instytutu J. Piłsudskiego w Ameryce od 1968 roku. Wielokrotnie próbował poruszyć Polonię amerykańską na zbiórke na rzecz domu dla Instytutu. Rozmawiając kiedyś z Prof. W. Jędrzejewiczem przejęty był bardzo Jego słowami „Czekamy wciąż na drugiego Jurzykowskiego”. Na cele Instytutu przeznaczył w swym testamencie 5000 dolarów. Zm. 21.10.1987.

KS. JAN KARPIŃSKI

Zmarł w nocy z 16 na 17 grudnia 1988. od 1964 proboszcz parafii Św. Stanisława B. i M. na Manhattanie, wieloletni prezes Polskiego Komitetu Imigracyjnego, kapelan KPA, Stowarzyszenia Synów Polskich, Komitetu Skarbu Narodowego, Komitetu Parady Pułaskiego, członek Instytutu J. Piłsudskiego.

ALOJZY MAZEWSKI

Zmarł 3 sierpnia 1988. Ur. 5.01.1916 w North Chicago IL, prezes Kongresu Polonii Amerykańskiej od października 1968 i prezes od września 1967 Związku Narodowego Polskiego — organizacji ubezpieczeniowej i organizującej pomoc liczącej 300,000 członków, honorowy patron Instytutu J. Piłsudskiego w Ameryce. Syn działacza niepodległościowego, prolegionowym Komitecie Obrony Narodowej. W 1934 ukończył Lane Technical High School, następnie uczęszczał do Centrali YMCA College gdzie uczył się prawa. Studia prawnicze kontynuował na uniwersytecie North-Western i De Paul, gdzie uzyskał stopień prawnika w 1940. Dodatkowe studia prawnicze pobierał w John Marshall Law School. W 1941 wstąpił do U.S. Army jako szeregowiec, a w 1945 otrzymał honorowe zwolnienie w randze majora. Podczas służby wojskowej był adiutantem w szpitalu Armii i Marynarki Wojennej w Hot Springs. Był członkiem zespołu prawniczego w Sądzie Wojennym. W l. 1940-67 prowadził dwa biura adwokackie w Chicago. Sekretarz i prezes Grupy 668 oraz Gminy 41 ZNP. W l. 1947-1955 dyrektor Zarządu Centralnego ZNP. Był w Polsce tylko jeden raz na pogrzebie Prymasa S. Wyszyńskiego w 1981. Spotkał się wtedy także z Lechem Wałęsą. Jako przywódca KPA nie wiązał się z reżymem warszawskim, opowiadał się za tymi, którym była droga demokracja i niepodległość Polski. Członek Bar Associations w Chicago oraz American Bar Association. Prezes Advocates Society będąca organizacją prawników polskiego pochodzenia.

HIPOLIT RYMWID MICKIEWICZ

Zmarł 12.10.1988. Ur. w 1911 na Litwie, szef łączności Podokręgu Kowieńskiego AK, gdzie używał ps. Adam. Aresztowany w marcu 1944 w Wilnie, przeszedł ciężkie więzienie na Łukiszkach, torturowany przez Litwinów, nie wydał nikogo. Wywieziony do niemieckiego obozu koncentracyjnego skąd zbiegł i walczył w I Dyw. Pancerniej gen. S. Maczka. Pracował w Misji Wojskowej, a po demobilizacji z Anglii wyjechał do Wenezueli skąd po 16 latach przeniósł się na Florydę do USA. Członek Instytutu J. Piłsudskiego w Ameryce od 1986. W nowojorsko-londyńskiej "Niepodległości" opublikował artykuł "Losy Polaków na Litwie podczas ostatniej wojny światowej" (1988, t. 21, s. 198-211). Pochowany w amerykańskiej Częstochowie.

WIKTOR WEINTRAUB

Zm. 14.07.1988 w Cambridge MA. Ur. w 1908 w Zawierciu. Doktorat zdobył na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1930. Pisywał do "Wiadomości Literackich". W l. 1937-1939 stypendysta rządu francuskiego. Do Kraju powrócił tuż przed wybuchem wojny, schronił się do Lwowa. W 1941 zesłany na Ural, we wrześniu pozwolono mu na podjęcie pracy w wydziale prasowym Ambasady RP. W lecie 1942 opuścił Związek Sowiecki. W Jerozolimie w l. 1943-45 redagował dwutygodnik "W Drodze". Po wojnie pracował w Londynie w Ministerstwie Informacji Rządu RP. Działacz NiD. Pisywał do londyńskich "Wiadomości" pod ps. Theates. Do Ameryki przybył w 1950. Wykładał literaturę polską na Harvardzie aż do emerytury w 1978. W 1976 otrzymał nagrodę Jurzykowskich. Był kierownikiem Komitetu Doradczego Fundacji A. Jurzykowskiego. Członek Instytutu J. Piłsudskiego od 18.11.1976.

STRESZCZENIE ANGIELSKIE — ENGLISH SUMMARY

In the year 1988 the Institute celebrated the 70th anniversary of Poland's independence. As in previous years, the main efforts of the Pilsudski Institute were directed toward research in the past and recent history of Poland. The publishing of books, articles, arranging lectures and awarding scholarships to Polish scholars were the main accomplishments of the Institute. Prof. Waław Jędrzejewicz supervised most of these activities.

Thanks to the generous donation of the Alfred Jurzykowski Foundation, the Institute acquired a second computer which greatly facilitated the maintenance of historical records and documents. Mr. Jerzy Prus, responsible for this activity, was helped by Mrs. Janina Kulikowska, Mr. Wojciech Budzyński and Mr. Janusz Cisek.

Since October 1987 a chronicle of events in and outside of Poland was initiated. All happenings and facts were scrupulously noted with special attention to present-day occurrences in Poland. This chronicle is now available to visitors. The work on the historical dictionary in Polish and English which the Institute started in 1985, is being continued.

Activities of Members of the Institute.

Prof. Waław Jędrzejewicz and Dr. Henryk Bułhak jointly worked on the memoirs of Juliusz Łukasiewicz, the Polish Ambassador in Paris before the 2nd World War. The memoirs are in print, as well as the book on Joseph Beck, Minister of Foreign Affairs in pre-war Poland, with ample informative commentaries by Prof. Anna M. Cienciała. She is also author of a pro memoria on the deceased

member of the Institute Doman A. Rogoyski (Secretary to Minister Joseph Beck) published in "Zeszyty Historyczne (Historical Notebooks) No. 84, in Paris.

Other authors also members of the Institute published their works in 1988:
Stanisław Babiński — "Kazimierz Sosnkowski"

Stanisław Jordanowski — "Vademecum malarstwa polskiego" (Vademecum of Polish Painting)

Jerzy Lerski — "Poland's Secret Envoy 1939-1945"

Jan Nowak — "Polska z oddali" (Poland From Afar)

Tadeusz Pawłowicz — "Memoirs of the First Year of World War II"

Tadeusz Świętochowski, monograph on Karol Wędziagolski's book "Boris Savinkov - a Portrait of a Terrorist"

Piotr Wandycz — "Z dziejów dyplomacji polskiej" (deals with history of diplomacy)

Janusz Zawodny — "Death in a Forest" successive edition in Polish with a foreword by Zbigniew Brzeziński, is in print.

Lectures

Mrs. Magda Kapuścińska, Vice President of the Institute, organized lectures among which were the following:

Prof. Jerzy Lerski spoke about his experiences as a courier during World War II.

Maciej Iłowiecki, writer from Poland spoke about the tragic situation in Poland; Janusz Morkowski informed the listeners about the renovation of the Polish Museum in Rappersville; Mr. Z. Zygulski spoke about museums dealing with militaria; Mr. Jacek Federowicz presented a satirical point of view of the present situation in Poland. Janusz Onyszkiewicz, Czesław Bielecki, Kornel Morawiecki and Andrzej Gwiazda, leaders of the opposition in Poland spoke about the present political situation and about the independence movement in their country.

Archives

In 1988, 410 persons consulted the archives of the Institute and 350 inquiries were answered. Historians and writers from France, West Germany, Israel, Bielorussia, Estonia, Lithuania, the Ukraine and Canada used the archives of the Institute as well as the representatives of the American Polonia. Historians who received scholarships came from Poland.

A new inventory with an easy cross-reference and in chronological order has been prepared by Jerzy Prus. Mrs. Klara Karpinska, Mrs. Stefania Milobedzka and Mr. Janusz Cisek were helpful in this task.

The new acquisitions to the archives of the Institute, donated or bequeathed by various persons and institutions concern: Benjamin Dubowski, Stanisław Gierat, The Independent Polish News Services, W.L. Jaworski, Stanisław Kos together with A. Zawadzki, S.J. Kowalski, former Polish premier Leon Kozłowski (his memoirs written during World War II), Zygmunt Leppert, Leszek Pawłowicz, Tadeusz Pawłowicz, J. Pelc, two associations, from Wrocław and Warsaw, L.P. Pawłowski, Kazimierz Sosnkowski, Kazimierz Świtalski, Bronisław Wojciechowski, and three associations "Fighting Solidarity", "Confederacy of Independent Poland", and the "Polish Independent Party". Received were also video-cassettes on the "Struggles for Poland" (broadcasts on TV Channel 13) and from the meeting to celebrate November 11, 1988 the anniversary of Poland's Independence.

The archives contain also a large collection of about 3000 items of the Polish press in Poland, the USA, Canada, South America, Australia and South Africa. Also available at the Institute are 650 serials of the underground press in Poland.

The collection of 16,307 photographs has been catalogued. Also many improvements were made in the medal and stamp collections.

Library and Picture Gallery

In the year 1988 the library has been increased by 528 new additions to the existing 14,028 volumes. The Institute continues to dispatch books to Poland. The picture gallery has no new acquisitions and it is open daily to visitors.

"Niepodległość" ("Independence") the official organ of the Institute

The XXII volume of the annual historical review "Niepodległość" edited by Mr. Michał Budny with the assistance of Prof. Jędrzejewicz, has been published. As Mr. Budny resigned recently as the editor of this review, the Institute takes this opportunity not only to thank him for his work as the longtime editor of "Niepodległość", but also to express deep gratitude and true appreciation for his various activities during some fifteen past years.

Awards

The Institute continues to present every two years awards for historical monographs either published in Poland or abroad in Polish or English. Next to the Institute's awards, Mr. & Mrs. Alojzy Kondracki established a fund for the best work about the victims of Soviet and Communist terror, and also an award for the best article on the same subject. The establishment of these prizes represent not only a reward for the best work but also is a source of substantially true history of Poland.

Pro Memoria

The Institute announces with deep regret the death of its members: Prof Theodore Abel, a prominent sociologist; Rev. Jan Karpinski, a beloved and respected rector of the St. Stanislaus M. and B. Church in Manhattan; Aloysius Mazewski, the honorary member of the Institute, one of the most active and prominent Polish Americans and President of the Polish American Congress; Hipolit Rymwid Mickiewicz, a specialist on the situation of Poles in Lithuania; Wiktor Weintraub, professor emeritus of Polish Literature at Harvard University, author of books on Jan Kochanowski, and Adam Mickiewicz.

Membership

The number of regular members is now 647, sustaining members 119, honorary members 2 and life members, a total of 795.

FUNDUSZ IM. JERZEGO ŁOJKA

Jerzy Łojek urodził się w 1932 roku. Za późno by być częścią tego pokolenia, a za wcześnie aby stać się łatwą ofiarą komunistycznej propagandy. Całe swoje życie walczył z kłamstwem jako historyk, jako człowiek i jako Polak. O jego zasługach wielu dowiedziało się dopiero po śmierci. Mało bowiem kto zdawał sobie sprawę, że był także autorem wielu opracowań historycznych dotyczących najnowszych dziejów Polski. Pod pseudonimem Leopold Jerzewski wydał "Dzieje sprawy Katynia" i "17 Września". Był również autorem "Widziane z drugiej strony", przekazu oficera LWP o wydarzeniach grudniowych 1970 roku. Dla szerszego kręgu czytelników napisał "Kalendarz Historyczny" pod pseudonimem Antoniego Jałowieckiego. Jest to zbiór opowieści historycznych, głównie o zmaganiach Polaków o wolność, na każdy dzień roku.

Był jednym z najwybitniejszych historyków polskich, choć nie znalazło to odzwierciedlenia w stanowiskach i tytułach naukowych. Nie dla nich bowiem poświęcił swe życie. Był jednym z tych nielicznych historyków, którzy nie dali się złamać politycznym naciskom i pozostali wierni powołaniu swego zawodu, którym jest odnajdywanie prawdy dziejowej. Przedmiotem jego badań był schyłek Rzeczypospolitej. Szczególnie surowo ocenił postać Stanisława Augusta i Targowiczian. Starał się znaleźć odpowiedź na pytanie w jaki sposób w tak krótkim czasie zostało wymazane z mapy Europy jedno z największych jej państw. Te badania doprowadziły go do sformułowania teorii o mechanizmach zaniechań oportunistycznych. Mechanizmy te powodowały, że ludzie decydujący o losach narodu podej-

mowali z całą świadomością błędne decyzje lub nie wykorzystywali nadarzających się okazji z pobudek osobistych. Wiele z tych mechanizmów można zaobserwować w obecnych wydarzeniach w Polsce.

Nie ograniczył się wyłącznie do spraw polskich. Poznał tajniki dworów ówczesnej Europy, szczególnie dworów państw zaborczych. Tym samym stał się wybitnym znawcą spraw rosyjskich. Ta wiedza pomagała mu w trafnym przewidywaniu wydarzeń w polityce współczesnej i ukształtowała jego stosunek do Rosjan. Nie krył swoich poglądów politycznych ani w rozmowach prywatnych, ani w rzadkich wystąpieniach publicznych. Był i jest nadal atakowany przez utytułowanych oportunistów, przepisowaczy naszej historii.

Był człowiekiem rzadkich zalet. Łączył w sobie cechy nie często występujące wspólnie: talent literacki, nabytą ogromną wiedzę, odwagę cywilną, pasję demaskatorską, uczciwość i patriotyzm. Pozostawił po sobie pokaźny dorobek naukowy i literacki: 30 książek i ponad 300 rozpraw, recenzji i esejów. Żadne z jego dzieł nie oparło się nożycom cenzora. Były wypadki, że dzieło ukazywało się po wieloletnich ciężkich bojach, często okrojone o jedną trzecią.

Był również wybitnym działaczem niepodległościowym, szczególnie w kształtowaniu postaw i programów politycznych. Działał w cieniu, lecz ci, co z nim współpracowali docenili jego wkład i uczcili jego pamięć tworząc podziemne wydawnictwo jego imienia. W roku 1974 otrzymał nagrodę Fundacji Alfreda Jurzykowskiego.

Jerzy Łojek zmarł 6 października 1986 roku. Była to śmierć przedwczesna. A miał jeszcze ogromne plany. Przede wszystkim chciał napisać wielotomowe dzieło pod znamienym tytułem "Stanisław Antoni zwany Augustem", które miało być uwieńczeniem pracy całego życia i do którego całe życie gromadził materiały.

Instytut Józefa Piłsudskiego tworząc Fundusz imienia Jerzego Łojka pragnie uczcić pamięć o czynie zbrojnym lat 1944-1955, pamięć o bohaterach partyzantki antykomunistycznej oraz pamięć o wybitnym Polaku. Pierwsza wpłata została dokonana przez grono jego przyjaciół.

Instytut Józefa Piłsudskiego apeluje do Polaków w Kraju i na emigracji

- do wszystkich byłych żołnierzy, uczestników walk z komunistami, aby przekazali swe wspomnienia
- do wszystkich działaczy tego okresu o przekazanie dokumentów do archiwum Instytutu
- do historyków o opracowanie naukowe tych materiałów
- do pisarzy, poetów i reżyserów filmowych o wplecenie wątków walk z komunistami do swych dzieł
- do wszystkich o finansowe wsparcie i zapisy testamentowe na rzecz tego funduszu.

Począwszy od 1991 roku będą co dwa lata przyznawane Nagrody im. Jerzego Łojka. Nagradzane będą wybijające się opracowania naukowe lub dzieła literackie oparte na faktach historycznych. Wysokość nagrody będzie zależała od posiadanych funduszy. Pierwsza nagroda nie będzie jednak niższa od 1000 dolarów. Dary, prace i dokumenty można przesyłać bezpośrednio na adres: Piłsudski Institute of America, 381 Park Avenue South, suite 701, New York, NY 10016 z zaznaczeniem: Fundusz Jerzego Łojka. Wszystkie wpłaty można odpisać od podatków. *(Skrócona wersja opracowania Andrzeja Ciska opublikowanego w "Gwieździe Polarnej", 4 lutego 1989 r.)*

LOTERIA

Na początku czerwca 1988 Instytut zorganizował loterię mającą na celu wsparcie finansowe Instytutu. Wysyłka ukończona została 14 czerwca 1988 roku. Wysłano prawie 9000 listów. W sumie loteria, przyniosła ponad 12 tys. dolarów (łącznie z donacjami). Efektywność odpowiedzi z naszej listy wyniosła ok. 12%. Na loterię odpowiedziało 255 członków oraz 845 osób, które nie są członkami Instytutu. Najbardziej aktywny był stan New Jersey (ponad 26%), a następnie stan Nowy Jork (19,7%). W sumie odpowiedzi nadeszły z 41 stanów USA.

CORRIGENDA

W "Biuletynie" za rok 1987 wśród członków Instytutu nie wymieniony został przywódca Konfederacji Polski Niepodległej — pan Leszek Moczulski, który jest członkiem krajowym.

Wśród wyliczenia publikacji członków Instytutu zabrakło prac poświęconych działalności Instytutu pióra Andrzeja Ciska.

Za usterki przeprasza red. "Biuletynu"

KIEROWNICTWO INSTYTUTU

RADA INSTYTUTU

Stanisław Babiński
Zarema Bau
Andrzej Beck
Michał Budny
Andrzej Cisek
Janusz Cisek
Lucjan Dobroszycki
Halina Janiszewska
Władysław Jędrych
Stanisław Jordanowski
Magda Kapuścińska
Czesław Karkowski
Tomasz Księżyk

Janusz Krzyżanowski
Janina Kulikowska
John Micgiel
Tadeusz A. Pawłowicz
Jerzy Prus
Ludwik Seidenman
Jerzy Świątkowski
Ludwik Teclaff
Jerzy Thieme
Piotr Wandycz
Jan Weiss
Józef Wieczerzak

ZARZĄD

wybrany na Dorocznym Zebraniu Rady dn. 18 marca 1989 r.

Prezes	—	Stanisław Jordanowski
Wiceprezes	—	Magda Kapuścińska
Wiceprezes	—	Czesław Karkowski
Skarbnik	—	Władysław Jędrych
Sekretarz	—	Janina Kulikowska
Dyrektor	—	Jerzy Prus
Wicedyrektor	—	Janusz Cisek

Instytut jest otwarty codziennie od poniedziałku do piątku
w godzinach od 10 do 5.

